

Årsredovisning 2017

Ordinarie sparbanksstämma med huvudmännen äger rum i Köping fredagen den 16 mars 2018.

Org.nr.578500-7120

INNEHÅLL

VD:S KOMMENTAR	4
OMVÄRLDSANALYS	5-6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7-12
RESULTATRÄKNING	13
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET	13
BALANSRÄKNING	14
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	15
KASSAFLÖDESANALYS	16
NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA	17-50
ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN	51
REVISIONSBERÄTTELSE	52-57
BOLAGSSTYRNING	58-59
HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.	60-62

VD:s kommentar

Det går bra för Västra Mälardalen

Region Västra Mälardalen har en fortsatt positiv utveckling. Befolkning och sysselsättning förbättras, den ökade efterfrågan på bostäder medför att bostäder nyproduceras i samtliga Västra Mälardalskommuner. Både det regionala näringslivet och den offentliga sektorn planerar och genomför kraftfulla investeringsprogram. Hög aktivitet och därmed högt resursutnyttjande rapporteras från det regionala näringslivet. Samarbetsklimatet i regionen är mycket gott, kommunerna tillsammans med näringslivet planerar att ytterligare fördjupa samverkan i regionen.

Sparbanken – fortsatt god tillväxt med stark balansräkning och förbättrad lönsamhet

Vi är en Sparbank med en idé som är lika aktuell idag som när vår bank grundades år 1845. Vi finns till för att göra nytta för alla som lever och verkar i Västra Mälardalen. Vi är en lokal Sparbank som styrs av människorna som bor här.

Sparbanken Västra Mälardalen förstärker ytterligare marknadspositionen. I SKI:s kundnöjdhetsmätning för banker 2017 erhåller vi toppbetyg av såväl företags- som privatkunder. Sparbanken har ett fortsatt positivt kundinflöde och en fortsatt god volymtillväxt. Affärsvolymen ökade under året med 2.320 mkr eller 10,59% till totalt 24.237 mkr. Sparbankens soliditet uppgår till 16,33% per 2017-12-31 och kärnprimärkapitalrelationen uppgår till 23,14%.

Årets förbättrade rörelseresultat kan hänföras till ett förbättrat räntenettoutfall tack vare ökade utlåningsvolym, en ökning av förmedlade volymer resulterar i en positiv provisionsnettoutveckling, samt högre utdelningar. Rörelseresultat per 2017-12-31 är 107.4 mkr, en resultatförbättring med 20,77%.

Under verksamhetsåret har Sparbanken Västra Mälardalen tillträtt som delägare i Svealands Risk och Compliance AB. Ett bolag samägt av totalt sex Sparbanker. Sparbanken har under verksamhetsåret utökat ägandet i Indecap till 10,68%. Tillsammans äger 38 sparbanker ca 84% av bolaget. Under verksamhetsåret tecknades avtal om att under 2018 förvärva hälften av aktierna i Portfolio Försäkra AB, tidigare helägt dotterbolag till Sparbanken Rekarne AB.

Sparbankspromenaden 50 års-jubilerade, vi genomförde Sparbanksmiljonen, våra kunder hjälpte oss att premiera föreningslivet genom Föreningsmiljonen och cirka 24.000 kunder erhöll Sparbanksbonus.

Tack till kunder, medarbetare, samarbetspartners, leverantörer, huvudmän, styrelse - Tillsammans gör vi Västra Mälardalen ännu bättre.

Västra Mälardalen den 19 februari 2018

Mikael Bohman, VD

Omvärldstrender

Bred konjunkturuppgång och långsamt mindre expansiv penningpolitik

Den globala konjunkturen stärktes under fjolåret och börserna steg på bred front, delvis stödd av låga räntor. Under inledningen av 2018 har de globala långräntorna stigit, inte minst i USA, samtidigt som den amerikanska kongressen beslutade om betydande skattesänkningar i linje med president Donald Trumps intentioner.

I eurozonen ökade BNP med 2,6 procent under tredje kvartalet och arbetslösheten sjönk till den lägsta nivån på närmare 10 år. Amerikanska ekonomin visade på en fortsatt robust sysselsättningstillväxt och låg arbetslöshet (4,1procent i dec 2017) men med måttliga löneökningar. Modesta löneökningar är dock något som många av västvärldens centralbanker brottas med och som reser frågetecken om inflationsmålet kring 2 procent kan nås i närtid. Oljepriset på Brentoljan nådde i slutet av december 65 dollar per fat, den högsta nivån sedan 2014, vilket dock ger stöd för en högre inflation framöver. Minskade geopolitiska risker i Europa efter årets alla parlamentsval gav stöd för en utbredd optimism i näringslivet och hos hushållen. Fed, som i höstas påbörjade neddragningarna av centralbankens balansräkningar, höjde i december för tredje gången styrräntan, fed funds, under 2017 till intervallet 1,25-1,50 procent. ECB behöll däremot styrräntan oförändrad på 0 procent men beslöt om att minska obligationsköpen ytterligare till 30 miljarder euro per månad fram till åtminstone september 2018. Uttalanden och spekulationer om att ECB ska avsluta sina obligationsköp helt efter september har stärkt euron gentemot dollarn. Även om Riksbanken blivit mer komfortabel om inflationen och om svensk tillväxt fortsätter den expansiva penningpolitiken med fortsatta obligationsköp när förfall av statsobligationer återinvesteras. Beslutet i december var dock oenigt.

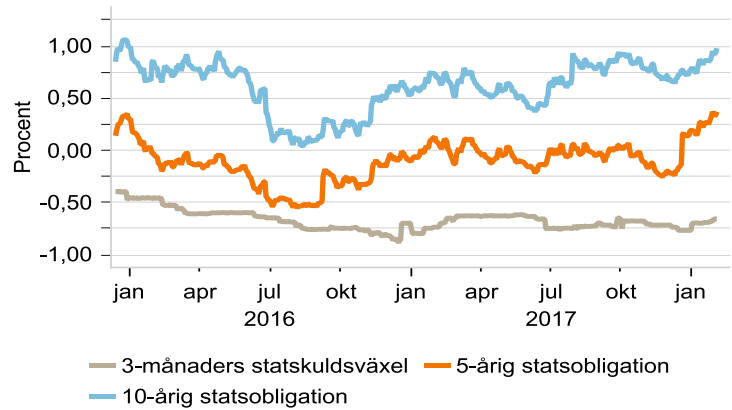
Svensk ekonomi växte på bred front. BNP steg med i genomsnitt 2,5 procent under fjolårets tre första kvartal jämfört med samma period 2016. Tillväxten drevs främst av ökade investeringar, där bostadsinvesteringarna svarade för den största uppgången. Svensk export och industriproduktion gynnades av en starkare omvärldskonjunktur och bidrog till en utbredd optimism i näringslivet. Antalet sysselsatta ökade med drygt 100 000 personer under 2017 och den öppna arbetslösheten sjönk till 6,5 procent i slutet av året jämfört med 6,9 procent 2016. Ett ökat arbetskraftsdeltagande begränsade nedgången i arbetslösheten. Trots en utbredd arbetskraftsbrist både inom den privata och offentliga sektorn ökade lönerna i måttlig takt. Inflationen steg under andra och tredje kvartalet och nådde Riksbankens inflationsmål på 2 procent delvis på grund av temporära effekter för att under slutet av året åter hamna under målet. För helåret 2017 blev dock KPIF-inflationen (konsumentprisindex rensat för fast ränta) 2,0 procent i genomsnitt. Bostadsmarknaden präglades av ett ökat utbud och i slutet av året började bostadspriserna sjunka i hela landet både för bostadsrätter och för villor om än från höga nivåer. Enligt prisstatistik från Valueguard har priserna för bostadsrätter fallit med 8,7 procent under de senaste tre månaderna medan villapriserna sjunkit med 7,1 procent. Trots fjolårets växande bostadsoro och skärpta amorteringskrav är hushållen motståndskraftiga. Hushållens konsumentförtroende har stigit samtidigt som detaljhandelns omsättning fortsatte att öka i god fart främst för sällanköpshandeln.

Hushållens kreditillväxt, som växlade ned under första halvåret i fjol, vände svagt upp under andra halvåret till drygt 7 procent i årstakt i december från att ha vuxit kring 6,9 procent för ett halvår sedan. Utlåningen till bostäder ökade med 7,4 procent i årstakt i november en uppväxling från 7,1 procent i juli.

Västra Mälardalen växer

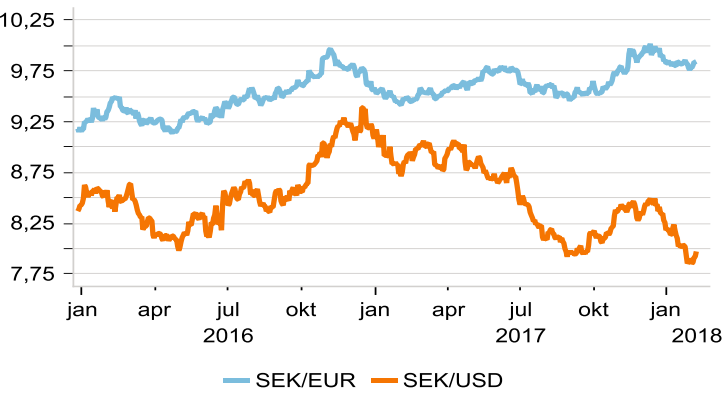
Regionen Västra Mälardalen har under 2017 haft en stark utveckling. Under året har befolkningen i regionens tre kommuner tillsammans ökat. En starkare global tillväxt har fått till följd att de större globala företagen i regionen lagt stora investeringsprogram för fortsatt utveckling. Bostadspriserna har under de senaste åren stigit från låga nivåer vilket resulterat i att nyproduktion av bostäder börjat ta fart.

Svenska räntor

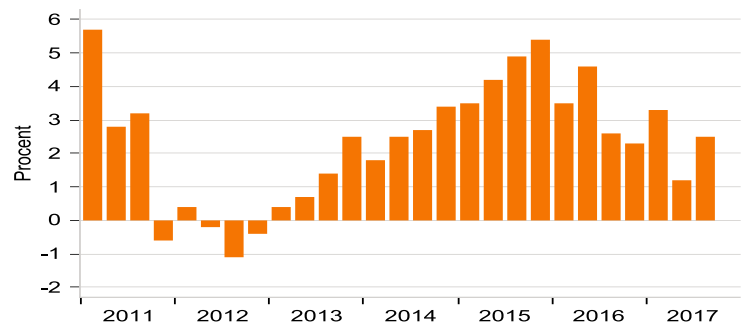
Källa: Swedbank & Macrobond

Kronan gentemot dollarn och euron

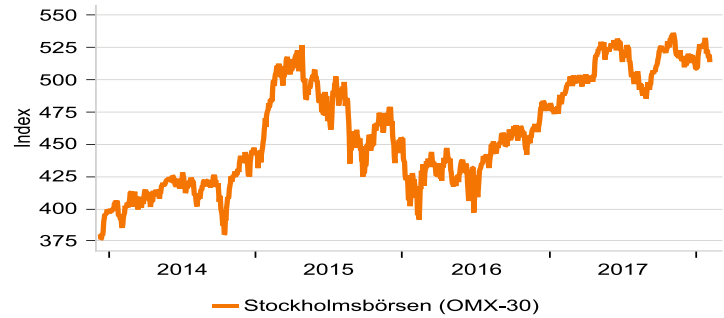
Källa: Swedbank Analys & Macrobond

BNP på kvartal, årlig procentuell förändring

Källa: Swedbank & Macrobond

Stockholmsbörsen

Källa: Swedbank Analys & Macrobond

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Sparbanken Västra Mälardalen får härmed avge årsredovisning för Sparbankens verksamhet år 2017, bankens 172:a verksamhetsår.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Sparbanken fortsätter den rörelse, som sedan 1845 bedrivits av Köping Stads Sparbank och sedan 1859 även av Arboga Sparbank. Sparbanken tillhandahåller in- och utlåningstjänster och verksamhet som har samband därmed, varav kan nämnas ställande av borgen och garantier, betalningsförmedling, tillhandahållande av värdefackstjänster, notariatverksamhet, värdepappersrörelse samt pensionssparrörelse.

SPARBANKENS STÄLLNING

Omslutning

Sparbankens balansomslutning uppgår per 31 december 2017 till 8.698.672 tkr (7.961.023 tkr per 2016-12-31), en ökning med 737.649 tkr, vilket motsvarar 9,27%.

Affärsvolym

Bankens totala affärsvolym per 2017-12-31 uppgår till 24.236.542 tkr (få 21.916.462 tkr), vilket är en ökning med 2.320.080 tkr eller 10,59%.

Inlåningen från allmänheten uppgår vid årsskiftet till 6.285.770 tkr (få 5.594.267 tkr), vilket är en ökning med 691.503 tkr eller 12,36%.

Utlåningen till allmänheten uppgår till 6.639.006 tkr (få 6.080.916 tkr), en ökning med 558.090 tkr eller 9,18%.

Marknadsvärdet på förmedlade fonder och försäkringar uppgår till 7.123.463 tkr (få 6.347.360 tkr), en ökning med 776.103 tkr eller 12,22%. Ökningen förklaras av en värdeökning med 438.052 tkr, ett positivt nettosparande på 132.184 tkr samt en positiv förändring av PPM-sparande med 205.867 tkr.

Sparbankens volym av förmedlade krediter till Swedbank Hypotek uppgår till 2.085.528 tkr (få 1.574.360 tkr), vilket är en ökning med 511.168 tkr eller 32,47%.

Övriga förmedlade placeringar och utlåning uppgår till 2.102.774 tkr (få 2.319.559 tkr), vilket är en minskning med 216.785 tkr eller -9,35%.

Eget kapital och obeskattade reserver

Efter föreslagna boksluts- och vinstdispositioner uppgår Sparbankens totala egna kapital inklusive obeskattade reserver vid årets slut till 1.421.394 tkr (få 1.379.023 tkr), varav reservfonden kommer att uppgå till 1.197.249 tkr (få 1.113.356 tkr). Fond för verkligt värde uppgår till 220.839 tkr (få 262.258 tkr) och består av orealiserade värdeförändringar på innehavet av aktier i Swedbank AB och Indecap Holding AB. Resterande 3.306 tkr består av obeskattade reserver (få 3.409 tkr). Soliditeten, dvs. beskattat eget kapital inklusive 78% av obeskattade reserver i förhållande till balansomslutningen, uppgår därmed till 16,33% vid årets utgång (få 17,31%). Kapitalbasen uppgår till 1.191.146 tkr (få 1.097.166 tkr) vilket ger en total kapitalrelation om 23,14% (få 23,45%) inklusive årets resultat.

SPARBANKENS RESULTAT

Sparbankens rörelseresultat för 2017 är 107.407 tkr (få 88.934 tkr), vilket är 18.473 tkr högre än motsvarande period 2016. Orsakerna till det förbättrade resultatet är ett högre räntenetto främst tack vare ökade utlåningsvolym, högre provisionsnetto på grund av ökade förmedlade volymer samt högre utdelningar. Även kreditåtervinningarna var högre under perioden.

Lönsamheten mätt som rörelseresultat i förhållande till genomsnittlig affärsvolym uppgår till 0,47% (få 0,43%). Avkastningen på eget kapital beräknat som rörelseresultat efter 22% schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital och 78% av obeskattade reserver är 6,03% (få 5,28%).

Räntenettet uppgår till 119.289 tkr (få 108.606 tkr). Ränteintäkter på utlåningen till allmänheten ökar med 14.122 tkr och kostnadsräntorna för inlåningen från allmänheten ökar med 120 tkr. Med anledning av en stabilisering av den allmänna räntenivån har räntemarginalen stigit marginellt jämfört med samma period föregående år medan den högre utlåningsvolymen påverkat räntenettet positivt.

Erhållna utdelningar uppgår till 28.565 tkr (få 20.560 tkr). Ökningen förklaras främst av högre aktieutdelning från Swedbank AB och Indecap Holding AB.

Provisionsnettot uppgår till 65.655 tkr (få 59.903 tkr). Främst påverkas provisionsnettot av en positiv utveckling på utlåningsprovisioner och värdepappersprovisioner. Utlåningsprovisionerna ökar på grund av högre förmedlade volymer till Swedbank Hypotek. De högre värdepappersprovisionerna förklaras främst av en positiv utveckling på de finansiella marknaderna vilket leder till högre marknadsvärde på förmedlade fond- och försäkringsvolymmer.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgår till 3.863 tkr (få 9.281 tkr), varav realiserat 4.419 tkr. Den främsta förklaringen till minskningen är orealiserad reaförlust relaterat till ett specifikt instrument. Stigande långräntor har resulterat i positiv värdeförändring på ränteswapar. Ränteswaparna används till att säkra Sparbankens räntebundna utlåning och värderas löpande till marknadsvärde medan den säkrade utlåningsportföljen värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kostnaderna är 6.379 tkr högre än motsvarande period föregående år. Allmänna administrationskostnader uppgår till 105.278 tkr (få 99.928 tkr) medan övriga kostnader uppgår till 13.042 tkr (få 12.013 tkr). De ökande kostnaderna förklaras främst av högre kostnader för IT. Även konsult- och revisionskostnaderna har ökat till följd av att funktionen för risk och regelefterlevnad har outsourcats.

Kreditförlusterna uppgår till -5.353 tkr (få -593 tkr) och motsvarar -0,09% (få -0,01%) av ingående utlåning och kreditgarantier. Kreditförlusterna påverkar således Sparbankens resultat positivt.

VIKTIGA HÄNDELSER

Ny delägare i Svealands Risk och Compliance AB (SRC)

Under året blev Sparbanken Västra Mälardalen delägare i det sparbanksägda bolaget SRC. SRC ägdes sedan tidigare av fem lokala sparbanker: Bergslagens Sparbank AB, Södra Dalarnas Sparbank, Lekebergs Sparbank, Bjursås Sparbank och Norrbärke Sparbank. Två av Sparbankens medarbetare har under året hyrts ut till SRC och intäkterna har bokförts under resultatposten övriga rörelseintäkter.

Sparbanksmiljonen och Föreningsmiljonen

Som äkta Sparbank är det en självklarhet att vara med och bidra till utvecklingen av vårt verksamhetsområde. Vi engagerar oss i det som händer här omkring och bidrar till Västra Mälardalens bästa genom vår sponsring och våra vinstavsättningar till Sparbanksmiljonen. I maj månad har vi delat ut cirka två miljoner kronor genom Sparbanksmiljonen och Föreningsmiljonen.

Från Sparbanksmiljonen kan föreningar årligen söka bidrag för att förverkliga idéer och utveckla sin verksamhet. Via aktiviteten Föreningsmiljonen har föreningarna i Västra Mälardalen fått extra pengar genom att våra kunder vid rådgivning fått 100 kr att skänka till valfri förening med ungdomsverksamhet. Föreningsmiljonen har pågått mellan april 2016-april 2017.

Ökat ägande i Indecap Holding AB

Under maj samt augusti månad har två ägarspridningar i Indecap Holding AB skett och Sparbanken har efter godkännande från Finansinspektionen utökat sitt aktieinnehav till 10,68% av aktiekapitalet och rösterna. Efter ägarspridningarna har 38 sparbanker och sparbanksaktiebolag ca 84% av rösterna i Indecap Holding AB.

Tecknat avtal om förvärv av Portfolio Försäkra AB

Under december månad tecknade Sparbanken Västra Mälardalen ett avtal om att under 2018 förvärva 50% av aktierna i Portfolio Försäkra AB. Portfolio Försäkra AB har sedan tidigare varit ett helägt dotterbolag till Sparbanken Rekarne AB.

PERSONAL OCH UTVECKLING

Antalet anställda i Sparbanken uppgick vid årets slut till 88 (få 89) personer. Med arbetsmåttet 1.730 timmar uppgick medelantalet årsanställda till 75 (få 78) personer. Av dessa var 72% kvinnor och 28% män (få 72% resp 28%). Genomsnittsåldern var 45 år (få 46 år). Under året rekryterades 1 medarbetare medan 2 slutade. Under året rekryterades 5 studenter som timanställda.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen redovisas i not nr 10.

Medarbetarundersökning

Under hösten 2017 genomförde Sparbanken en medarbetarundersökning.

Undersökningen bestod av fem delområden: Min arbetssituation, Min närmaste chef, Intern samverkan, Sparbanken Västra Mälardalen och Den lokala banken. Resultatet blev ett totalt index på 77 på en 100 gradig skala jämfört med tidigare mätning år 2016 då utfallet var 72.

Sjukfrånvaro

Under året var den totala sjukfrånvaron 3,2% (få 3,4%).

Kompetensutveckling

Vi lever i en tid som präglas av förändring och utveckling - en förändring som sker i allt snabbare takt, och som medför att vi ständigt måste utveckla och förbättra vår kompetens. Under året erhöll medarbetarna intern eller extern utbildning till en sammanlagd kostnad av 707 tkr, exklusive arbetstid (få 575 tkr).

Swedseclicens

För att upprätthålla allmänhetens förtroende för de företag som verkar på värdepappersmarknaden är kvalitén och standarden på den personal som arbetar i dessa företag av stor vikt. Avgörande betydelse i detta sammanhang är kvalitén på rådgivningstjänster till kund och förvaltning av kunders medel i finansiella instrument.

Det är även av vikt att ledande befattningshavare har en gedigen kunskap om värdepappersmarknaden. Det är mot denna bakgrund som kravet ställs på bl a. banker att personal som utför kvalificerad rådgivning och även vissa andra arbetsuppgifter är innehavare av Swedseclicens. För att kunna erhålla licens ställs därför höga krav på lämplighet, yrkeserfarenhet, kunskaper och förmåga att följa det regelverk som gäller på värdepappersmarknaden. Antalet medarbetare med Swedseclicens uppgår vid årsskiftet till 69 personer.

I augusti 2016 lanserades den nya Licensieringstestet för bolån. Syftet är att stärka konsumentskyddet och uppfylla de krav som ställs på personalens kompetens i det kommande bolånedirektivet. Utbildningen och licensieringstestet pågår och samtliga medarbetare som arbetar med bolån ska vara licensierade senast i mars 2019. Antalet medarbetare med bolånelicens uppgår vid årsskiftet till 8 personer.

MILJÖ

Under hösten 2017 beslutade styrelsen att Sparbanken Västra Mälardalen inte kommer att miljöcertifieras enligt ISO-14001:2015. Detta mot bakgrund av att den nya ISO-standarden bedöms kräva stora administrativa resurser i förhållande till vår miljöpåverkan och storlek som företag. Bankens miljöarbete fortsätter dock som tidigare och vi arbetar fortsatt aktivt för att förbättra resursanvändningen genom att öka inköpen av mer miljövänliga produkter och tjänster samt minska och effektivisera pappers- och energiförbrukning.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Sparbanken Västra Mälardalen har inga ägare utan istället finns 48 huvudmän som ska agera i insättarnas intresse. Hälften av huvudmännen tillsätts av Köping, Arboga och Kungsörs kommuner och hälften av den aktuella huvudmannakåren.

Huvudmännen är de som formellt har ägarens roll. Bland de viktigare uppgifterna ingår att tillsätta styrelse och att disponera bankens vinst. Huvudmännen utövar även tillsyn över bankens verksamhet genom att tillsätta revisor i banken. Se även sid 57, Bolagsstyrning.

RISKER OCH RISKHANTERING

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivning och den övriga verksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar i form av riskaptiter och risklimiter och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte bryts. Policyer inom området utvärderas och uppdateras regelbundet. Genom kompetenssäkring och tydliga processer skapas förutsättningar för en stabil riskkontroll och riskhantering där varje anställd har tydliga befogenheter, ansvar och förstår sin roll i processen.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad på extern part. Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställd plan eller oftare när behov uppstår.

Ytterligare information om Sparbankens risker och riskhantering presenteras i not 3, Finansiella risker. En mer omfattande beskrivning av Sparbankens risker finns även samlade i ett Pelare III dokument på Sparbankens hemsida.

FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

Rörelseresultatet för 2018 förväntas bli på en något högre nivå än 2017. Räntenettot beräknas öka tack vare ökade volymer och bibehållen räntemarginal.

Övriga intäkter och kostnader beräknas öka något under 2018.

Förändring i lagstiftning och branschpraxis är ytterligare faktorer som kan påverka Sparbankens verksamhet och resultatutveckling.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Inga händelser av väsentlig betydelse har inträffat efter 31 december 2017.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - NYCKELTAL

	2017	2016	2015	2014	2013
Volym					
Balansomslutning, Mkr*	8 699	7 961	6 654	6 427	6 138
Förändring under året, %	9,27	19,64	3,53	4,71	6,38
Summan av tillgångar					
Affärsvolym ultimo, Mkr*	24 237	21 916	19 400	18 105	16 878
förändring under året, %	10,59	12,97	7,15	7,27	6,05
Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolym					
Inlåning från allmänheten, Mkr*	6 286	5 594	4 951	4 690	4 462
Inlåning från allmänheten och offentlig sektor					
Utlåning till allmänheten, Mkr*					
Utlåning till allmänhet och offentlig sektor inkl. befarade kreditförluster	6 639	6 081	4 988	4 448	3 952
Kapital					
Soliditet*					
Beskattat eget kapital + 78,0 % av obeskattade reserver i % av balansomslutningen (73,7% av obeskattade reserver år 2011)	16,33	17,31	18,72	18,65	18,05
Kärnprimärkapitalrelation (ej år 4-5)**					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	23,14	23,45	26,16		
Primärkapitalrelation**					
Primärkapital/Kapitalkrav	23,14	23,45	26,16	23,97	19,52
Total kapitalrelation**					
Totalt kapital i % av riskexponeringsbelopp	23,14	23,45	26,16	23,97	23,04
Resultat					
Placeringsmarginal*					
Räntenetto i % av Medelomslutning	1,45	1,47	1,47	1,81	1,91
Rörelseintäkter/affärsvolym*					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	0,95	0,97	1,01	1,14	1,24
Rörelseresultat/affärsvolym*					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,47	0,43	0,45	0,51	0,56
Avkastning på totala tillgångar*					
årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning	1,08	0,92	1,05	1,18	1,49
Räntabilitet på eget kapital*					
Rörelseresultat efter schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital	6,03	5,28	5,36	6,01	6,90
K/I-tal före kreditförluster*					
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,54	0,56	0,58	0,54	0,52
K/I-tal efter kreditförluster*					
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,51	0,56	0,56	0,55	0,55
Osäkra fordringar och kreditförluster					
Reserveringsgrad för osäkra fordringar*					
Nedskrivning för sannolika förluster i % av osäkra fordringar brutto	49,57	40,95	49,90	58,23	57,70
Andel osäkra fordringar*					
Osäkra fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	0,20	0,42	0,41	0,44	0,56
Kreditförlustnivå*					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt övertagen egendom och kreditgarantier	-0,09	-0,01	-0,09	0,04	0,13

* Alternativa nyckeltal
** Definitioner enligt EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013

Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures, APM-mått) är finansiella mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som inte definieras i tillämpligt redovisningsverk (IFRS) eller i det fjärde kapitalkravsdirektivet (CRD IV) eller EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013 (CRR). Alternativa nyckeltal används av Sparbanken Västra Mälardalen när det är relevant för att följa upp och beskriva Sparbanken Västra Mälardalens finansiella situation och för att ge ytterligare användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. Dessa mått är inte direkt jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra företag.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - RESULTAT OCH BALANSRÄKNINGAR

RESULTATRÄKNING	Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Räntenetto		119,3	108,6	94,8	112,0	112,7
Provisioner, netto		65,7	59,9	59,6	56,3	55,0
Nettoresultat av finansiella transaktioner		3,9	9,3	14,2	9,8	15,4
Övriga intäkter		31,6	22,5	21,8	20,2	18,6
Summa intäkter		220,4	200,3	190,4	198,3	201,7
Allmänna administrationskostnader		-105,3	-99,9	-98,2	-94,3	-92,0
Övriga kostnader ^[1]		-13,0	-12,0	-12,0	-13,3	-13,6
Kreditförluster		5,3	0,6	4,0	-1,7	-5,0
Summa kostnader		-113,0	-111,3	-106,2	-109,3	-110,6
Rörelseresultat		107,4	89,0	84,2	88,9	91,1
Bokslutsdispositioner		0,1	0,0	0,2	0,1	17,1
Skatter		-17,6	-15,6	-14,5	-16,0	-20,2
Årets resultat		89,9	73,4	69,9	73,0	88,0

BALANSRÄKNING	Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Kassa		3,9	6,2	6,0	6,7	9,4
Utlåning till kreditinstitut		488,0	455,9	431,6	429,0	396,7
Utlåning till allmänheten		6 639,0	6 080,9	4 987,5	4 448,4	3 952,0
Förändring i verkligt värde på räntesäkrade poster		1,1	1,7	3,0	5,2	6,5
Räntebärande värdepapper		829,3	739,7	590,3	861,8	1 147,6
Aktier och andelar		572,0	561,2	562,5	588,7	567,2
Materiella tillgångar		31,2	32,3	32,8	30,2	23,2
Övriga tillgångar		134,2	83,1	40,3	57,0	35,6
Summa tillgångar		8 698,7	7 961,0	6 654,0	6 427,0	6 138,2
Skulder till kreditinstitut		220,5	217,9	396,9	482,7	416,3
Inlåning från allmänheten		6 285,8	5 594,3	4 950,7	4 689,5	4 462,3
Emitterade värdepapper		725,0	725,0	0,0	0,0	0,0
Övriga skulder		40,0	39,8	50,9	49,5	42,8
Efterställda skulder		0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Avsättningar för personalkostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	4,3
Summa skulder och avsättningar		7 271,3	6 577,0	5 398,5	5 221,7	5 025,7
Obeskattade reserver		3,3	3,4	3,5	3,7	3,7
Eget kapital		1 424,1	1 380,6	1 252,0	1 201,6	1 108,8
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		8 698,7	7 961,0	6 654,0	6 427,0	6 138,2

^[1] inkl avskrivningar på materiella tillgångar

ÖVRIGA UPPGIFTER	2017	2016	2015	2014	2013
Medelantal anställda	75,0	78,0	79,0	81,0	81,0
Antal kontor	4	4	4	4	4

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	89 892	(få 73 340)
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:		
- anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	6 000	(få 5 000)
- överföring till reservfonden, tkr	83 892	(få 68 340)

Förslaget till vinstdispositionen överensstämmer med Sparbankslagen 5 kap, 2§; sparbanksstämman får besluta om gåvor till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, om det med hänsyn till ändamålet, sparbankens ställning och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Styrelsen får för sådana ändamål endast använda tillgångar som med hänsyn till sparbankens ställning är av ringa betydelse.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att Sparbanken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar samt dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens interna kapitalutvärderingspolicy. Sparbankens totala kapitalrelation efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 23,14% (få 23,45%) vilket är det samma som kärnprimärkapitalrelationen. Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 1.191.146 tkr (få 1.097.166 tkr) och slutligt riskvägt exponeringsbelopp om 5.146.537 tkr (få 4.679.322 tkr). Specifikation av posterna framgår av not om kapitaltäckning.

Sparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Sparbanken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Styrelsens bedömning är att Sparbankens egna kapital såsom det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar Sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

RESULTATRÄKNING

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2017	2016
Ränteintäkter		132 295	120 048
Räntekostnader		-13 006	-11 442
Räntenetto	4	119 289	108 606
Erhållna utdelningar	5	28 565	20 560
Provisionsintäkter	6	76 974	70 461
Provisionskostnader	7	-11 319	-10 558
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	3 863	9 281
Övriga rörelseintäkter	9	3 002	1 932
Summa rörelseintäkter		220 374	200 282
Allmänna administrationskostnader	10	-105 278	-99 928
Avskrivningar på materiella tillgångar	22	-2 611	-2 614
Övriga rörelsekostnader	11	-10 431	-9 399
Summa kostnader före kreditförluster		-118 320	-111 941
Resultat före kreditförluster		102 054	88 341
Kreditförluster, netto	12	5 353	593
Rörelseresultat		107 407	88 934
Bokslutsdispositioner	13	103	51
Skatt på årets resultat	14	-17 618	-15 645
Årets resultat		89 892	73 340

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	2017	2016
Årets resultat	89 892	73 340
Övrigt totalresultat		
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	-41 419	58 292
Årets övrigt totalresultat	-41 419	58 292
Årets totalresultat	48 473	131 632

BALANSRÄKNING

Per den 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2017	2016
Tillgångar			
Kassa		3 958	6 257
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	15	121 672	97 656
Utlåning till kreditinstitut	16	487 998	455 853
Utlåning till allmänheten	17	6 639 006	6 080 916
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring		1 100	1 679
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	707 627	642 022
Aktier och andelar	19	569 809	559 074
Aktier och andelar i intresseföretag	20	1 462	1 462
Aktier och andelar i koncernföretag	21	700	700
Derivat	3	960	519
Materiella tillgångar	22		
- Inventarier		4 134	4 761
- Byggnader och mark		27 051	27 517
Aktuell skattefordran		104 944	56 859
Övriga tillgångar	23	2 276	1 640
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	25 975	24 108
Summa tillgångar		8 698 672	7 961 023
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	25	220 455	217 944
Inlåning från allmänheten			
- Inlåning	26	6 285 770	5 594 267
Emitterade värdepapper m m	27	725 000	725 000
Derivat	3	5 388	10 023
Övriga skulder	28	16 977	12 088
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	17 688	17 678
Summa skulder och avsättningar		7 271 278	6 577 000
Obeskattade reserver	30	3 306	3 409
Eget kapital	<i>sid 15</i>		
Reservfond		1 113 357	1 045 016
Fond för verkligt värde		220 839	262 258
Årets resultat		89 892	73 340
Summa eget kapital		1 424 088	1 380 614
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		8 698 672	7 961 023

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

2016

tkr	Reserv- fond	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	978 141	203 966	69 875	1 251 982
Årets resultat	0	0	73 340	73 340
Årets övrigt totalresultat	0	58 292	0	58 292
Årets totalresultat	0	58 292	73 340	131 632
Vinstdisposition	66 875	0	-66 875	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	-3 000	-3 000
Utgående eget kapital 2016-12-31	1 045 016	262 258	73 340	1 380 614

2017

tkr	Reserv- fond	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	1 045 016	262 258	73 340	1 380 614
Årets resultat	0	0	89 892	89 892
Årets övrigt totalresultat	0	-41 419	0	-41 419
Årets totalresultat	0	-41 419	89 892	48 473
Vinstdisposition	68 340	0	-68 340	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	-5 000	-5 000
Utgående eget kapital 2017-12-31	1 113 356	220 839	89 892	1 424 088

KASSAFLÖDESANALYS

1 januari - 31 december 2017-12-31 2016-12-31
tkr

Den löpande verksamheten

Rörelseresultat (+)	107 407	88 934
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring av upplupet anskaffningsvärde under perioden, netto (+/-)	1 877	1 621
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)	11 745	-5 185
Av-/nedskrivningar (+)	2 611	2 614
Kreditförluster (+)	-5 353	-593
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)	1 031	1 917
Betald inkomstskatt (-)	-15 595	-14 834

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital **103 723 74 474**

Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital

Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (-/+)	-553 258	-1 093 231
Ökning/minskning av värdepapper (-/+)	-109 745	-69 424
Ökning/minskning av inlåning från allmänheten (+/-)	691 503	643 541
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)	185	-80 000
Förändring av övriga tillgångar (+/-)	-60 334	-45 102
Förändring av övriga skulder (+/-)	156	-10 846

Kassaflöde från den löpande verksamheten **72 230 -580 588**

Investeringsverksamheten

Avyttring/inlösen av finansiella tillgångar (+)	0	0
Investering i finansiella tillgångar (-)	-40 619	-15 611
Avyttring av materiella tillgångar (+)	0	0
Förvärv av materiella tillgångar (-)	-1 518	-2 102

Kassaflöde från investeringsverksamheten **-42 137 -17 713**

Finansieringsverksamheten

Emission av räntebärande värdepapper (+)	0	725 000
Utbetalt anslag (-)	-5 000	-3 000

Kassaflöde från finansieringsverksamheten **-5 000 722 000**

Årets kassaflöde **25 093 123 699**

Likvida medel vid årets början 412 689 288 990

Likvida medel vid årets slut **437 782 412 689**

tkr 2017-12-31 2016-12-31

Följande delkomponenter ingår i likvida medel

Kassa	3 958	6 257
Utlåning till kreditinstitut	484 094	455 853
Summa enligt balansräkningen	488 052	462 110
Skulder till kreditinstitut som är omedelbart uppsägningsbara	50 270	49 421
Summa enligt kassaflödesanalysen	437 782	412 689

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten

tkr	2017	2016
Erhållen ränta	132 557	121 302
Erlagd ränta	13 075	12 327
Erhållen utdelning	28 565	20 560

1 UPPGIFTER OM SPARBANKEN

Årsredovisningen avges per 31 december 2017 och avser Sparbanken Västra Mälardalen som är en sparbank med säte i Köping. För kontorsförteckning hänvisas till sid 62.

2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) inklusive ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2. Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s k lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 februari 2018. Resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 16 mars 2018.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Koncernförhållanden

Sparbanken är moderföretag i en koncern där de helägda dotterbolagen Barnova, 556850-3402 och Marbonova, 556850-3410 ingår. Med hänvisning till RFR1 och lätttnadsreglerna i ÅRKL 7 kap 6a § upprättas ingen koncernredovisning.

Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 36) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att Sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som Sparbanken tillämpar från och med 1 januari 2017. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2017 har inte haft någon väsentlig effekt på Sparbankens redovisning.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på Sparbankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

IFRS 9

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering från 2018. Standarden innebär förändringar av hur finansiella tillgångar klassificeras och värderas, inför en nedskrivningsmodell som baseras på förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster och förändringar av principer för säkringsredovisning bl a med syfte att förenkla och att öka samstämmigheten med bankens interna riskhanteringsstrategier.

Nedan beskrivs denna standards bedömda påverkan uppdelat på kvalitativ och kvantitativ påverkan.

Bedömda effekter av införandet av IFRS 9

Klassificering och värdering

När det gäller klassificering och värdering av utlåning har banken dragit slutsatsen att dessa tillgångar innehas i en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden, samt att dessa kassaflöden ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbelopp. Detta innebär att banken även i fortsättningen kommer att redovisa och värdera utlåning till upplupet anskaffningsvärde.

För belåningsbara statsskuldförbindelser samt obligationer och andra räntebärande värdepapper har banken dragit stutsatsen att dessa tillgångar klassificeras i affärsmodell övrigt, värdering till verkligt värde via resultaträkningen, eftersom uppföljning och affärsbeslut sker på basis av verkliga värden. Denna klassificering innebär ingen förändring mot hur banken idag redovisar dessa tillgångar.

Banken har långsiktiga investeringar i både noterade samt onoterade aktier så som Swedbank AB samt Indecap Holding AB som för närvarande klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas som följaktligen värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Dessa innehav kommer i enlighet med IFRS 9 att fortsätta redovisas och värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat, men till skillnad mot IAS 39 så kommer inte någon omklassificering av tidigare orealiserade resultat från övrigt totalresultat till resultatet att göras i samband med en försäljning och realisation av tidigare orealiserat resultat. Vid försäljning kommer istället en omförling göras från fond för verkligt till balanserat resultat som en transaktion inom eget kapital.

Övriga egenkapitalinstrument kommer att klassificeras och värderas till verkligt värde via resultaträkningen vilket innebär att samma värdering kommer att tillämpas med IFRS9 som med IAS39.

För klassificering och värdering av bankens finansiella skulder så innebär IFRS 9 inte några förändringar jämfört med IAS 39.

Förväntade kreditförluster

De nya reglerna för nedskrivningar som består i att förväntade och inte bara inträffade kreditförluster ska redovisas. De nya reglerna förväntas öka reserveringen för kreditförluster på utlåning jämfört med tidigare reservering. En allmän förväntan är att de nya reglerna också kan komma att medföra en större volatilitet i reserverna och därför också i resultatet. Ett arbete för att ta fram nya modeller har gjorts under 2017 för beräkning och reservering av förväntade kreditförluster. Skillnaderna mellan bankens nuvarande redovisningsprinciper för nedskrivningar och de principer som kommer att tillämpas från och med 1 januari 2018 är bland annat att;

- reserveringar för kreditförluster kommer inte längre bara att redovisas på utlåning utan även på lämnade lånelöften och på investeringar i skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat,
- reserveringar för kreditförluster på utlåning inte längre bara kommer att redovisas för osäkra lån,
- i samband med att en ny kredit lämnas kommer en reserv motsvarande 12 månaders förväntad kreditförlust att redovisas
- när det inträffat en betydande ökning av kreditrisk så kommer en kreditförlustreservering att göras motsvarande de förväntade kreditförlusterna för den återstående löptiden inte bara på osäkra lån.

Säkringsredovisning

Banken kommer inte att övergå till att redovisa säkringsredovisning enligt IFRS 9. Banken kommer enligt övergångsreglerna fortsätta tillämpa samma redovisningsprinciper som tidigare i enlighet med IAS 39.

Upplysningar

IFRS 9 medför följdändringar i upplysningskraven i IFRS 7 Finansiella instrument: Krav vilka kommer att påverka de upplysningar som ska lämnas. Banken genomför för närvarande en gap-analys för att identifiera vilka förändringar som måste genomföras för att uppfylla dessa krav. Ett arbete pågår med att anpassa system och rutiner för att uppfylla dessa krav.

Bedömda effekter av införandet av IFRS 9 på öppningsdagen 2018-01-01

Banken har genomfört en analys av storleken på de kvantitativa effekterna på bankens egna kapital när IFRS 9 börjar tillämpas 1 januari 2018. Dessa framgår i nedan tabell fördelat på förväntade kreditförluster samt klassificering och värdering. De uppskattade effekterna är beräknade med utgångspunkt i information som till dags dato är känd. De uppskattade effekterna kan komma att ändras eftersom banken ännu inte:

- a) fastställt samtliga ändringar i redovisningsprinciper som följer IFRS 9
- b) slutfört validering av de kvantitativa effekterna från införandet av förväntade kreditförluster

TABELL Uppskattad påverkan på eget kapital vid övergång till IFRS 9 uppdelad på balanserat resultat och fond för verkligt värde

	Utgående balans	Uppskattad effekt av tillämpning av IFRS 9, förväntade kreditförluster	Uppskattad effekt av tillämpning av IFRS 9, klassificering och värdering	Uppskattad ingående balans
Belopp i tkr	31/12 2017			1/1 2018
Balanserat resultat	1 197 249	-1 532	0	1 195 717
Fond för verkligt värde	220 839	0	0	220 839

Som tabell ovan visar kommer de uppskattade effekterna på bankens egna kapital marginellt att påverkas när IFRS 9 börjar tillämpas. Eftersom de uppskattade effekterna på eget kapital när IFRS 9 börjar att tillämpas är marginellt negativa kommer banken inte att tillämpa de frivilliga övergångsreglerna vid beräkning av kapitaltäckning.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018. Standarden innehåller en samlad modell för intäktsredovisning avseende kundkontrakt som inte omfattas av andra standarder. Bedömningen är att standarden förutom utökade upplysningskrav, inte kommer att ha någon väsentlig effekt på bankens finansiella rapporter eller på kapitalkravet, kapitalbasen eller stora exponeringar.

IFRS 16 Leasing

IFRS 16 ersätter från och med 2019 existerande IFRS relaterade till redovisning av leasingavtal, såsom IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal. Enligt Rådet för finansiell rapportering behöver IFRS 16 inte tillämpas för redovisning i juridisk person. Eftersom banken bara upprättar finansiella rapporter för juridisk person och inte koncernredovisning uppkommer ingen påverkan av IFRS 16 på redovisade belopp i de finansiella rapporterna eller på kapitalkravet, kapitalbasen och stora exponeringar.

Intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i intresseföretag. Som intäkt redovisas samtliga erhållna utdelningar. En erhållen utdelning är dock en möjlig indikation på ett behov av nedskrivningsprövning.

Utländsk valuta**Transaktioner i utländsk valuta**

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive inbetald ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen
- Betald och upplupen ränta på derivat som är säkringsinstrument och säkringsredovisning tillämpas. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställts. Här ingår även utdelning från intresseföretag samt även värdet på erhållna teckningsrätter i samband med nyemission.

Provisions- och avgiftsintäkter

En provisions- och avgiftsintäkt redovisas när (i) inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, (ii) det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla Sparbanken.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande netto efter avräkning för kreditförlust.

Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som redovisas enligt fair value option
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som kan säljas
- Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas (aktieinstrument och skuldinstrument)
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde
- Valutakursförändringar

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter, sociala avgifter samt utbildningskostnader. Här redovisas också lokalkostnader, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt operativa förluster.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i enlighet med reglerna i IAS 39 och ÅRKL.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Sparbanken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller Sparbanken förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren. En avsättning för lämnat lånelöfte görs om löftet är oåterkallerligt och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller när utlåningsräntan inte täcker Sparbankens upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen delvis utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i IAS 39. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Inbäddade derivat

Huvudregeln är att inbäddade derivat separeras från värdekontraktet och redovisas på motsvarande sätt som övriga derivat som inte ingår i säkringsförhållanden. Inbäddade derivat separeras inte om dess ekonomiska egenskaper och risker är nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker eller om det finansiella instrumentet i sin helhet värderas till verkligt värde. Vissa sammansatta kontrakt, det vill säga kontrakt som innehåller ett eller flera inbäddade derivat, klassificeras som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen. Detta val innebär att hela det kombinerade avtalet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Samtliga derivat värderas initialt och löpande till verkligt värde i balansräkningen. Om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeförändringarna över resultaträkningen och derivaten kategoriseras på grund av reglerna i IAS 39 som innehav för handelsändamål, även i de fall som de ekonomiskt säkrar risk men där säkringsredovisning inte tillämpas. Om säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på sätt som beskrivs nedan.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som utgör innehav för handelsändamål, dels andra finansiella tillgångar som Sparbanken initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s k Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. För finansiella instrument som innehas för handelsändamål redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Sparbanken placerar i strukturerade produkter som innehåller både en räntebärande del och en derivatdel. Sparbanken har valt att klassificera dessa till verkligt värde via resultaträkningen med hänvisning till att de innehåller inbäddade derivat. Detta val innebär att hela instrumentet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. I balansräkningen representeras dessa av balansposterna Utlåning till kreditinstitut, Utlåning till allmänheten samt Övriga tillgångar. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar.

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som Sparbanken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som Sparbanken initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller joint ventures redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital, dock ej värdeförändringar som beror på nedskrivningar (se redovisningsprinciper) eller på valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i resultaträkningen. Vidare redovisas ränta på räntebärande instrument i enlighet med effektivräntemetoden i resultaträkningen likaså utdelning på aktier. För dessa instrument kommer eventuella transaktionskostnader att ingå i anskaffningsvärdet vid redovisningen för första tillfället och därefter ingå vid löpande värdering till verkligt värde och ingå i fond för verkligt värde till dess att instrumentet förfaller eller avyttras. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i resultaträkningen.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella skulder som utgör innehav för handelsändamål, dels finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori (Fair Value Option). I den förstnämnda delkategorin ingår Sparbankens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att Sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IAS 18, Intäkter.

Lånelöften

Med lånelöfte avses i detta sammanhang dels en ensidig utfästelse från Sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t ex ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels ett avtal där både Sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av Sparbanken lämnade lånelöften gäller att de inte kan regleras netto, att Sparbanken inte har som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och att låneräntan inte är lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalas ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar Sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade lånelöftet.

Derivat och säkringsredovisning

Sparbankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakursexponeringar som Sparbanken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

Sparbanken tillämpar säkringsredovisning för de ekonomiska säkringsrelationer där resultateffekten enligt Sparbankens uppfattning skulle bli alltför missvisande om säkringsredovisning inte tillämpas. För andra ekonomiska säkringar där resultatkonsekvensen av att inte tillämpa säkringsredovisning bedöms som mer begränsad tillämpas inte säkringsredovisning mot bakgrund av det administrativa merarbete som säkringsredovisning innebär.

Samtliga derivat värderas till verkligt värde i balansräkningen. Ett inbäddat derivat värderas separat från värdkontraktet till verkligt värde om det inte är nära relaterat till värdkontraktet och om inte hela instrumentet värderas till verkligt värde där värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Beroende på om säkringsredovisning tillämpas eller inte så redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på olika sätt enligt nedan.

Sparbankens säkringsinstrument vid säkringsredovisning utgörs av räntetak. Den post som säkras och där säkringsredovisning tillämpas är ett belopp av utlåning med räntetak (portföljsäkring). Den säkrade risken är risken för förändring i verkligt värde av att räntan överstiger kundens lånetak.

Säkring av verkligt värde (portfölj)

När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde redovisas derivatet till verkligt värde i balansräkningen och den säkrade tillgången/skulden redovisas också den till verkligt värde avseende den säkrade risken. Risken för förändringar i verkligt värde i Sparbankens redovisning härrör från utlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten i resultaträkningen under posten Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde. Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas bland Nettoresultat av finansiella transaktioner och räntekuponger (såväl upplupen som betald) bland ränteintäkterna.

För säkringsrelationen tillämpas säkring till verkligt värde. Den portföljmetod som tillämpas innebär att lånefordringarna fördelas ut i olika tidsspann utifrån förväntade ränteomförhandlingstidpunkter. I varje tidsspann har Sparbanken utsett det belopp som utifrån Sparbankens riskhanteringsstrategi är lämpligt att säkra och de anskaffade säkringsinstrumenten fördelas ut i dessa tidsspann. Månatligen utförs en effektivitetstest av säkringsrelationerna genom en jämförelse av förändringen i verkligt värde på säkringsinstrumentet med förändringen i verkligt värde på det säkrade beloppet med avseende på den säkrade risken i varje tidsspann. Om effektiviteten har varit inom 80-125 % redovisas en justering av värdet på den säkrade beloppet med den beräknade förändringen i verkligt värde på en separat rad i balansräkningen (Förändring i verkligt värde på räntesäkrad post i portföljsäkring). Till den del som säkringen inte varit effektiv redovisas detta i resultaträkningen. Om säkringsrelationen avbryts och den säkrade posten fortfarande finns i balansräkningen så påbörjas en periodisering enligt en rätlinjig metod på tidigare bokförda värdejusteringar.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För ekonomisk säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens terminskurser och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad (Nivå 1 not 36)

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurser. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad (Nivå 2 not 36)

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tas det verkliga värdet fram genom att använda en värderingsmodell. Indata till värderingsmodellen utgörs av observerbara marknadsuppgifter. Värderingsmodeller används för följande klasser av finansiella instrument; räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier och andelar (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat).

Aktier och räntebärande värdepapper (Nivå 3 not 36)

Innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas. Skälet till att de inte kunnat värderas till verkligt värde på ett tillförlitligt sätt är att det enligt bankledningen råder alltför stor osäkerhet i de framtida kassaflödena. Det redovisade värdet på onoterade aktier vars verkliga värden inte kunnat fastställas på ett tillförlitligt sätt uppgår till 47.006 tkr.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar Sparbanken om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Objektiva belägg för att en finansiell tillgång eller grupp med tillgångar har ett nedskrivningsbehov innefattar observerbara uppgifter som kommer tillgångens innehavare till del angående följande förlusthändelser:

- betydande finansiella svårigheter hos emittent eller gäldenär,
- ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- beviljande av långivaren, av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, av en eftergift som långivaren annars inte hade övervägt,
- det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion,
- upphörande av en aktiv marknad för tillgången i fråga på grund av finansiella svårigheter, eller
- observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av de uppskattade framtida kassaflödena från en grupp av finansiella tillgångar sedan dessa tillgångar redovisades första gången, trots att minskningen ännu inte kan identifieras som hörande till någon av de enskilda finansiella tillgångarna i gruppen, inklusive
- negativa förändringar i betalningsstatus för låntagare i gruppen (exempelvis ett ökat antal försenade betalningar eller ett ökat antal kreditkortsinnehavare som nått sin kreditgräns och som betalar lägsta tillåtna månadsbelopp), eller
- inhemska eller lokala ekonomiska villkor som har koppling till uteblivna betalningar av tillgångarna i gruppen (exempelvis en ökning av arbetslösheten i låntagarnas geografiska område, en minskning av fastighetspriserna avseende hypotekslån i berört område eller ogynnsamma förändringar av branschvillkor som påverkar låntagarna i gruppen).

Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Sparbanken utvärderar om ett nedskrivningsbehov finns och om en kreditförlust ska redovisas på individuell basis för alla lån.

En nedskrivning (kreditförlust) beräknas som mellanskillnaden mellan det diskonterade nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden (inklusive kassaflöden från eventuellt i anspråkstagande av pant, även när i anspråkstagande inte är sannolikt), diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta och lånets redovisade värde. Nedskrivningen redovisas som en kreditförlust i resultaträkningen.

För osäkra lånefordringar där det redovisade värdet efter nedskrivningar beräknas som det sammanlagda diskonterade värdet av framtida kassaflöden, redovisas förändringen av det nedskrivna beloppet som ränta till den del som ökningen inte beror på om ny bedömning av de förväntade kassaflödena. Vid en förändrad bedömning av förväntade framtida kassaflöden från ett osäkert lån mellan två bedömningstillfällen skall däremot denna förändring redovisas som kreditförlust eller återvinning.

För lån där en omförhandling av de ursprungliga lånevillkoren görs till följd att låntagaren har finansiella svårigheter redovisas som en kreditförlust om det diskonterade nuvärdet av kassaflödena enligt de omförhandlade lånevillkoren diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta är lägre än redovisat värde på lånet. Om lånet efter omstrukturering förväntas återbetalas i enlighet med de omförhandlade villkoren så klassificeras lånet inte längre som osäkert.

Som objektiva belägg på att nedskrivningsbehov föreligger och att lånet är klassat som osäkert räknar Sparbanken i allmänhet betalningar som är mer än 60 dagar försenade. Andra objektiva belägg kan vara information om betydande finansiella svårigheter som kommit Sparbanken till kännedom genom analys av finansiella rapporter, inkomstdeklarationer eller på annat sätt i den löpande utvärderingen av kundens kreditvärdighet som ingår som en integrerad del i Sparbankens system och rutiner för att hantera kreditrisk. Eftergifter till Sparbankens låntagare som görs på grund av att låntagaren har finansiella svårigheter kan också utgöra objektiva belägg om att lånet är osäkert.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorierna investeringar som hålles till förfall och lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Egetkapitalinstrument som klassificerats som en finansiell tillgång som kan säljas, anses ha ett nedskrivningsbehov och skrivs ner om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet med ett betydande belopp, eller när värdenedgången varit utdragen. Sparbanken betraktar en värdenedgång med mer än ca 20% som betydande, och en period om minst 9 månader som utdragen.

Vid nedskrivning av ett egetkapitalinstrument som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas omklassificeras tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital via övrigt totalresultat till resultaträkningen.

Återföring av nedskrivningar

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. En nedskrivning på en lånefordran återförs om låntagaren förväntas fullfölja alla kontraktuella betalningar i enlighet med ursprungliga eller omstrukturerade lånevillkor. Återföring av nedskrivningar på lån (kreditförluster) redovisas som en minskning av kreditförluster och specificeras särskilt i not 12.

Nedskrivningar av investeringar som hålles till förfall eller lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen återförs ej via resultaträkningen, utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över resultaträkningen om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

Finansiella tillgångar som redovisas till anskaffningsvärde

En nedskrivning av en finansiell tillgång som redovisats till anskaffningsvärde återförs inte förrän instrumentet avyttras även om ett nedskrivningsbehov inte längre föreligger.

Bortskrivningar av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

Materiella tillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;	
- byggnader, rörelsefastigheter	se nedan
- maskiner och andra tekniska anläggningar	3 - 10 år
- inventarier, verktyg och installationer	5 - 10 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. Den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler är emellertid försumbar. Sparbanken har därför valt att tillämpa avskrivning av fastigheten på 50 år, vilket överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångars restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivningar av materiella tillgångar

Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för Sparbankens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om inte nedskrivning gjorts.

Ersättningar till anställda

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd plan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka Sparbanken betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för Sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för Sparbankens pensionsplan hos SPK. Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt Sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

Sparbanken har utöver de kollektivavtalade tjänstepensionerna också i särskilda avtal utfäst till vissa anställda att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och om en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger.

Även dessa pensionsplaner är tryggade via försäkringsavtal.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om Sparbanken är bevisligen förpliktigad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandelsbetalningar när Sparbanken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Eventualförpliktelser

Upplysningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

3 FINANSIELLA RISKER

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicyer och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar Sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad på extern part. Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställd plan eller oftare när behov uppstår. Riskkontrollfunktionens uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att Sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som Sparbanken tar på sig när Sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som Sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditdelegationernas beslut hålls tillgängliga för styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i Sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör Sparbankens största riskexponering är Sparbankens kreditförluster jämförelsevis små i förhållande till utestående kreditvolym.

Den avgörande bedömningsgrunden för Sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist i huvudsak är geografiskt hänförliga till Sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av Sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i Sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och till motparter i enlighet med den av styrelsen fastställda finanspolicyn.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Koncentrationsrisker

Då Sparbanken verkar inom ett geografiskt begränsat område är Sparbankens utlåningsportfölj inte oändligt granulerad. Detta innebär att det i utlåningsportföljen uppstår vissa koncentrationsrisker. Sparbanken har beaktat dessa risker vid upprättandet av den Interna Kapital- och Likviditetsutvärderingen (IKLU).

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller på nästkommande sida.

	Total kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag säkerheter
Kreditriskexponering, brutto och netto 2017					
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	22 420	0	22 420	22 420	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	3 345 967	329	3 345 638	3 150 250	195 388
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	737 631	0	737 631	714 956	22 675
Pantbrev i jordbruksfastigheter	834 922	0	834 922	828 421	6 501
Pantbrev i andra näringsfastigheter	869 154	1 300	867 854	101 095	766 759
Företagsinteckning	161 692	699	160 993	155 469	5 524
Övriga ⁵	1 168 136	10 590	1 157 546	0	1 157 546
varav: kreditinstitut	487 998	0	487 998	0	487 998
Summa	7 139 922	12 918	7 127 004	4 972 611	2 154 393
Värdepapper⁶					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	37 342	0	37 342	0	37 342
- AA	84 330	0	84 330	0	84 330
Andra emittenter					
- AAA	196 130	0	196 130	0	196 130
- AA	48 540	0	48 540	0	48 540
- A	70 862	0	70 862	0	70 862
- BBB eller lägre	142 566	0	142 566	0	142 566
- utan rating	249 529	0	249 529	0	249 529
Summa	829 299	0	829 299	0	829 299
Derivat					
- A	960	0	960	0	960
Summa	960	0	960	0	960
Åtaganden					
Utställda lånelöften	511 020	0	511 020	0	511 020
Utställda finansiella garantier	100 498	0	100 498	0	100 498
Ej utnyttjade krediter i räkning	493 235	0	493 235	0	493 235
Summa	1 104 770	0	1 104 770	0	1 104 770
Total kreditriskexponering	9 074 951	12 918	9 062 033	4 972 611	4 089 422

	Total kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag säkerheter
Kreditriskexponering, brutto och netto 2016					
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	42 676	0	42 676	21 767	20 909
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	3 356 305	345	3 355 960	3 146 242	209 718
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	533 699	0	533 699	512 798	20 901
Pantbrev i jordbruksfastigheter	875 871	2 000	873 871	838 128	35 743
Pantbrev i andra näringsfastigheter	643 952	11 963	631 989	615 548	16 441
Företagsinteckning	120 778	660	120 118	114 034	6 084
Övriga ⁵	981 203	2 747	978 456	94 168	884 288
varav: kreditinstitut	455 853	0	455 853	0	455 853
Summa	6 554 484	17 715	6 536 769	5 342 685	1 194 084
Värdepapper⁶					
- AAA ⁶	12 109	0	12 109	0	12 109
- AA	85 547	0	85 547	0	85 547
Andra emittenter					
- AAA	112 155	0	112 155	0	112 155
- AA	81 871	0	81 871	0	81 871
- A	61 679	0	61 679	0	61 679
- BBB eller lägre	139 047	0	139 047	0	139 047
- utan rating	247 270	0	247 270	0	247 270
Summa	739 678	0	739 678	0	739 678
Derivat					
- A	519	0	519	0	519
Summa	519	0	519	0	519
Åtaganden					
Utställda lånelöften	492 546	0	492 546	0	492 546
Utställda finansiella garantier	80 313	0	80 313	0	80 313
Ej utnyttjade krediter i räkning	439 741	0	439 741	0	439 741
Övriga åtaganden	0	0	0	0	0
Summa	1 012 600	0	1 012 600	0	1 012 600
Total kreditriskexponering	8 307 281	17 715	8 289 566	5 342 685	2 946 881

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kreditkvalitet

Sparbanken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i banken. Ett riskklassificeringsverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Med hjälp av riskklassificeringsverktyget är bankens företagsutlåning fördelad enligt parametrarna Risk för obestånd och Risk vid obestånd. Riskklassificeringsverktyget tar hänsyn till företagens nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet.

För privata engagemang används ett scoringssystem anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privat-personer. Både internt samt externt beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringssystemet för både privat och företag används även av Swedbank samt andra fristående sparbanker.

Kvaliteten på Sparbankens kreditengagemang bedöms som god. De kreditförluster som konstateras under 2017 och 2016 är till största delen koncentrerade till ett fåtal företag.

Oreglerade och osäkra fordringar

Åldersanalys, oreglerade men ej nedskrivna lånefordringar	2017	2016
tkr		
Fordringar förfallna < 6 mån	0	7 873
Fordringar förfallna > 6 mån - 1 år	41	90
Fordringar förfallna > 1 år - 2 år	5 878	17 208
Fordringar förfallna > 2 år	7 224	369
Summa	13 143	25 540

tkr	2017	2016
Lånefordringar per kategori av låntagare		
Lånefordringar, brutto		
- företagssektor	2 291 601	1 696 707
- hushållssektor	4 361 423	4 403 603
varav enskilda företagare	1 136 020	1 263 642
- övriga	0	0
Summa	6 653 024	6 100 310
varav:		
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar	25 981	42 973
- företagssektor	20 819	28 938
- hushållssektor	5 162	14 035

Osäkra lånefordringar	26 061	43 255
- företagssektor	20 819	28 938
- hushållssektor	5 242	14 317
Avgår:		
Specifika nedskrivningar för individuellt värderade fordringar	12 918	17 715
- företagssektor	7 293	12 198
- hushållssektor	5 625	5 517

Lånefordringar, nettoredovisat värde		
- företagssektor	2 284 308	1 684 509
- hushållssektor	4 355 798	4 398 086
varav enskilda företagare	1 135 370	1 262 515
- övriga	0	0
Summa	6 640 106	6 082 595

Följande faktorer beaktar Sparbanken för att bestämma om tillgången är osäker:
En lånefordran betraktas som osäker om betalningarna är försenade med mer än 60 dagar eller om annan information om bristande betalningsförmåga har framkommit. Osäkra lånefordringar uppgick till 26.061 tkr och nedskrivning har skett med 12.918 tkr. För resterade 13.143 tkr har Sparbanken bedömt att det finns fullgoda säkerheter.

Kvittningsavtal och liknande avtal

Sparbanken ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master nettingavtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i balansräkningen. Detta beror på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller Sparbanken inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motparten eller Sparbankens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Upplysningarna i tabellen nedan visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramtaval om nettning eller ett liknande avtal.

2017

Tkr	Bruttobelopp	Kvittning i balans-räkningen	Nettobelopp i balans-räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	739	0	739
Derivat för verkligtvärde säkring	221	0	221
Summa	960	0	960
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	5 388	0	5 388
Summa	5 388	0	5 388

2016

Tkr	Bruttobelopp	Kvittning i balans-räkningen	Nettobelopp i balans-räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	267	0	267
Derivat för verkligtvärde säkring	252	0	252
Summa	519	0	519
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	10 023	0	10 023
Summa	10 023	0	10 023

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att Sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar framförallt görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbanken ska ha en likviditetsreserv bestående av obligationer utgivna av svenska staten eller svensk kommun, utlåning till kreditinstitut, säkerställda bostadsobligationer belåningsbara i Riksbanken och andra likvida placeringar. Denna likviditetsreserv inklusive andra likviditetsskapande åtgärder ska minst uppgå till 20% av Sparbankens inlåning från allmänheten.

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser Sparbankens likviditetssituation.

Likviditetsflöden 2017	Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid						
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	0	0	0	0	0	3 958	3 958
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	0	0	0	120 000	0	0	120 000
Utlåning till kreditinstitut	487 998	0	0	0	0	0	487 998
Utlåning till allmänheten	0	251 022	666 994	2 508 749	5 128 047	0	8 554 812
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	25 304	39 217	659 142	20 000	0	743 663
Övriga tillgångar	100 000	0	4 944	0	0	158 961	263 905
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	16 009	1 601	0	0	0	17 610
Summa tillgångar	587 998	292 335	712 756	3 287 891	5 148 047	162 919	10 191 946
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	47 705	20 074	54 312	101 540	0	0	223 631
Inlåning fr allmänheten	5 937 780	194 591	148 250	6 183	0	0	6 286 804
Derivat	0	2 450	6 916	17 345	1 260	0	27 971
Emitterade värdepapper	0	794	2 381	726 663	0	0	729 838
Övriga skulder	0	16 977	0	0	0	0	16 977
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	10 314	2 011	2 448	0	0	14 773
Summa skulder	5 985 485	245 200	213 870	854 179	1 260	0	7 299 994
Oredovisade lånelöften	0	197 291	313 729	0	0	0	511 020
Outnyttjad del av beviljade krediter	493 252	0	0	0	0	0	493 252
Total skillnad	-5 890 739	-150 156	185 157	2 433 712	5 146 787	162 919	1 887 680

Likviditetsflöden 2016	Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid						
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	0	0	0	0	0	6 256	6 256
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	0	0	0	97 000	0	0	97 000
Utlåning till kreditinstitut	455 853	0	0	0	0	0	455 853
Utlåning till allmänheten	0	316 852	452 383	1 953 941	5 578 358	0	8 301 534
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	74 253	54 176	430 901	114 347	0	673 677
Derivat	0	0	0	0	0	0	0
Övriga tillgångar	50 000	0	6 859	0	0	146 785	203 644
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	13 683	2 311	517	0	0	16 511
Summa tillgångar	505 853	404 788	515 729	2 482 359	5 692 705	153 041	9 754 475
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	47 914	20 092	51 562	103 080	0	0	222 648
Inlåning fr allmänheten	5 154 390	273 881	160 550	7 049	0	0	5 595 870
Derivat	0	2 036	6 509	13 284	1 068	0	22 897
Emitterade värdepapper	0	772	2 316	729 463	0	0	732 551
Övriga skulder	0	12 088	0	0	0	0	12 088
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	9 957	2 119	2 618	0	0	14 694
Summa skulder	5 202 304	318 826	223 056	855 494	1 068	0	6 600 748
Oredovisade lånelöften	0	278 090	214 456	0	0	0	492 546
Outnyttjad del av beviljade krediter	439 741	0	0	0	0	0	439 741
Total skillnad	-5 136 192	-192 128	78 217	1 626 865	5 691 637	153 041	2 221 440

Sparbankens bedömning är att de förväntade tidpunkterna för återvinning i stort sett överstämmer med ovanstående tabeller. För poster utan löptid (kassa, övriga tillgångar) bedöms återvinningstidpunkterna inte överstiga ett år.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisker: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I Sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på Sparbankens fastförräntande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettot försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av bl a samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med Sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta t ex att räntebindningstiderna på Sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För att säkra sig mot ränterisken i Sparbankens fastförräntade utlåning har Sparbanken ingått ränteswapavtal, dvs avtal enligt vilka Sparbanken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en s k gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för Sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 3.620 tkr (få 3.223 tkr).

Den momentana resultateffekten vid en ökning av marknadsräntan med 1 procentenhet är 3.106 tkr (2.500 tkr).

Hantering av Sparbankens ränteexponering är centraliserad, vilket innebär att finanskomittén ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyn får Sparbankens ränterisk uppgå till mellan -1 och +3 år mätt som duration i eget kapital. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt och räntecapar (tak) används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och räntecapen, se vidare i not om redovisningsprinciper. Per den 31 december 2017 var durationen i eget kapital 0,58 år.

Per den 31 december 2017 hade Sparbanken ränteswapar med ett kontraktsvärde på 1.106.000 tkr (796.000 tkr) och räntetak på 245.000 tkr (385.000 tkr).

Swaparnas verkliga värde netto uppgick den 31 december 2017 till -4.870 tkr (- 9.826 tkr) och räntetakens marknadsvärde till 239 tkr (294 tkr).

2017									
Räntebindningstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering		Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar	Högst 1 mån								
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	3 958	3 958
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	49 068	72 604	0	0	0	0	0	0	121 672
Utlåning till kreditinstitut	487 998	0	0	0	0	0	0	0	487 998
Utlåning till allmänheten	5 368 408	39 293	38 115	134 800	573 847	454 986	29 557	0	6 639 006
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	1 100	0	0	0	0	0	0	0	1 100
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	120 108	245 466	29 476	0	116 985	175 825	19 767	0	707 627
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	737 311	737 311
Summa	6 026 682	357 363	67 591	134 800	690 832	630 811	49 324	741 269	8 698 672
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	47 625	20 000	50 080	2 750	100 000	0	0	0	220 455
Inlåning från allmänheten	6 007 363	124 461	79 006	68 803	5 337	800	0	0	6 285 770
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	400 000	325 000	0	0	0	0	0	0	725 000
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	40 053	40 053
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 427 394	1 427 394
Summa skulder och eget kapital	6 454 988	469 461	129 086	71 553	105 337	800	0	1 467 447	8 698 672
Differens tillgångar och skulder	-428 306	-112 098	-61 495	63 247	585 495	630 011	49 324	-726 178	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	475 000	631 000	0	0	0	0	0	0	1 106 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	30 000	25 000	30 000	97 000	456 000	434 000	34 000	0	1 106 000
Kumulativ exponering	16 694	510 596	419 101	385 348	514 843	710 854	726 178	0	

2016									
Räntebindningstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	6 257	6 257
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	25 090	72 566	0	0	0	0	0	0	97 656
Utlåning till kreditinstitut	455 853	0	0	0	0	0	0	0	455 853
Utlåning till allmänheten	5 023 286	12 125	8 665	105 046	524 940	383 930	22 924	0	6 080 916
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	1 679	0	0	0	0	0	0	0	1 679
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	125 142	190 482	42 898	0	121 477	85 004	77 019	0	642 022
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	676 640	676 640
Summa	5 631 050	275 173	51 563	105 046	646 417	468 934	99 943	682 897	7 961 023
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	44 987	20 000	50 030	2 927	100 000	0	0	0	217 944
Inlåning från allmänheten	5 266 061	161 278	73 888	86 120	6 757	163	0	0	5 594 267
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	39 789	39 789
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 384 023	1 384 023
Summa skulder och eget kapital	5 711 048	506 278	123 918	89 047	106 757	163	0	1 423 812	7 961 023
Differens tillgångar och skulder	-79 998	-231 105	-72 355	15 999	539 660	468 771	99 943	-740 915	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	180 000	616 000	0	0	0	0	0	0	796 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	0	25 000	0	89 000	313 000	350 000	19 000	0	796 000
Kumulativ exponering	100 002	459 897	387 542	314 541	541 201	659 972	740 915	0	

^{1 & 2} Nominellt värde

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. I balansräkningen finns mindre volymer in- och utlåning i utländsk valuta samt valutaterminer. Dessa positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank AB. Den valutarisk som Sparbanken är utsatt för är således begränsad till lagret av resevaluta.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till det aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Sparbanken innehar aktier och andelar dels som ett led i finansförvaltningen och dels som ett strategiskt innehav av aktier i Swedbank AB, Indecap Holding AB m.m.

Aktierna i Swedbank AB och övriga strategiska aktieinnehav värderas som "Finansiella tillgångar som kan säljas" vilket innebär att värdeförändringen sker i övrigt totalresultat, medan aktier och andelar i Finansförvaltningen värderas som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen".

Enligt ovanstående definition skulle en generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna påverka Sparbankens resultat före skatt med approximativt 1.567 tkr (1.452 tkr) för året som slutar 31 december 2017 samt påverka eget kapital med 4.131 tkr (4.139 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende-mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i Sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis Sparbankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda Sparbankens och kundernas tillgångar.

Derivat och säkringsredovisning
2017

Derivat	Nominellt belopp/ återstående löptid				Positiva marknads- värden	Negativa marknads- värden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år	Total		
<i>tkr</i>						
<i>Derivat för handelsändamål</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	182 000	890 000	34 000	1 106 000	0	4 870
Capar	25 047	10 020	0	35 067	18	0
Summa	207 047	900 020	34 000	1 141 067	18	4 870
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	107 583	0	0	107 583	721	518
Summa	107 583	0	0	107 583	721	518
Summa derivat för handelsändamål	314 630	900 020	34 000	1 248 650	739	5 388
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Capar	84 953	124 980	0	209 933	221	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	84 953	124 980	0	209 933	221	0
Total summa	399 583	1 025 000	34 000	1 458 583	960	5 388

Derivat och säkringsredovisning
2016

Derivat	Nominellt belopp/ återstående löptid				Positiva marknads- värden	Negativa marknads- värden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år	Total		
<i>tkr</i>						
<i>Derivat för handelsändamål</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	114 000	663 000	19 000	796 000	0	9 826
Capar	33 774	20 588	0	54 362	42	0
Summa	147 774	683 588	19 000	850 362	42	9 826
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	20 621	0	0	20 621	225	197
Summa	20 621	0	0	20 621	225	197
Summa derivat för handelsändamål	168 395	683 588	19 000	870 983	267	10 023
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Capar	136 226	194 412	0	330 638	252	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	136 226	194 412	0	330 638	252	0
Total summa	304 621	878 000	19 000	1 201 621	519	10 023

Säkring av verkligt värde

Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk uppgår under perioden till 1.100 tkr (1.679 tkr) och på säkringsinstrument (derivat) till -1.100 tkr (-1.679 tkr). Effektiviteten på säkringsredovisningen uppgår således till 100%.

Derivat avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning

Sparbanken använder sig av derivat där säkringsredovisning inte tillämpas antingen därför att säkringsrelationen inte kvalificerar för säkringsredovisning enligt IAS 39 eller för att Sparbanken gjort bedömningen att den volatilitet som uppstår om säkringsredovisning inte tillämpas inte är så stor för att motivera det merarbete som säkringsredovisning medför. Derivaten används för att skydda Sparbanken mot valuta- och ränterisk. Instrumenten omfattar ränteswappar och valutaterminer.

4 RÄNTENETTO

<i>tkr</i>		
Ränteintäkter	2017	2016
Utlåning till kreditinstitut	-2 030	-942
Utlåning till allmänheten	131 565	117 443
Räntebärande värdepapper	13 084	13 732
Derivat		
- säkringsredovisning	-1 031	-1 917
- ej säkringsredovisning	-9 295	-8 461
Övriga	2	193
Summa	132 295	120 048
Varav: ränteintäkt från finansiella poster ej värderade till verkligt värde via RR	129 537	117 091
ränteintäkt från osäkra fordringar	1 238	1 098
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-1 556	-1 849
Inlåning från allmänheten	-7 487	-7 367
varav: kostnad för insättningsgaranti	-4 900	-3 694
Emitterande räntebärande värdepapper	-3 713	-2 103
Övriga	-250	-123
Summa	-13 006	-11 442
Varav: räntekostnad från finansiella poster ej värderade till verkligt värde via RR	-13 006	-11 319
Summa räntenetto	119 289	108 606
	2017	2016
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	1,42	1,44
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,45	1,47

5 ERHÅLLNA UTDELNINGAR

<i>tkr</i>	2017	2016
Aktier och andelar	28 565	20 560
Summa	28 565	20 560

6 PROVISIONSINTÄKTER

<i>tkr</i>	2017	2016
Betalningsförmedlingsprovisioner	16 124	15 879
Utlåningsprovisioner	15 663	13 926
Inlåningsprovisioner	3 467	3 473
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	668	546
Värdepappersprovisioner	25 526	22 861
Avgifter från kredit- och betalkort	1 480	1 445
Övriga provisioner	14 046	12 331
Summa	76 974	70 461

7 PROVISIONSKOSTNADER

<i>tkr</i>	2017	2016
Betalningsförmedlingsprovisioner	-7 822	-7 660
Värdepappersprovisioner	-2 614	-2 002
Övriga provisioner	-883	-896
Summa	-11 319	-10 558

8 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

<i>tkr</i>	2017	2016
Aktier/andelar	-14 484	-3 605
Räntebärande värdepapper	1 209	5 977
Andra finansiella instrument	16 015	5 668
Valutakursförändringar	1 123	1 241
Summa	3 863	9 281
Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori	2017	2016
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	-2 293	6 871
Innehav för handelsändamål (tillgångar)	4 931	1 008
Ineffektiv del av förändring i verkligt värde på säkringsinstrument i portföljsäkring	102	161
Valutakursförändringar	1 123	1 241
Summa	3 863	9 281
Nettovinst eller förlust på finansiella tillgångar som kan säljas som redovisats i övrigt totalresultat	-41 419	58 292

9 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

<i>tkr</i>	2017	2016
Intäkter från rörelsefastigheter	571	537
Övriga rörelseintäkter	2 431	1 395
Summa	3 002	1 932

10 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

<i>tkr</i>	2017	2016
Personalkostnader		
- löner och arvoden	-36 175	-37 155
- sociala avgifter	-13 772	-14 372
- kostnad för pensionspremier	-7 804	-8 020
- avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-7 827	-7 173
- övriga personalkostnader	-2 887	-2 666
Summa personalkostnader	-68 465	-69 386
Övriga allmänna administrationskostnader		
- porto och telefon	-850	-813
- IT-kostnader	-24 572	-19 384
- konsulttjänster	-2 073	-985
- revision	-911	-216
- hyror och andra lokalkostnader	-2 414	-2 458
- fastighetskostnader	-2 146	-2 457
- övriga	-3 847	-4 229
Summa övriga allmänna administrationskostnader	-36 813	-30 542
Summa	-105 278	-99 928

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

<i>tkr</i>	2017		2016	
	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda
Löner	4 861	31 314	4 665	32 490
Sociala kostnader	1 851	11 921	1 804	12 568
Summa	6 712	43 235	6 469	45 058

Av Sparbankens pensionskostnader avser 2.876 tkr (2.636 tkr) Sparbankens ledningsgrupp 5 personer (4 personer).

Av de löner och ersättningar som lämnats till övriga anställda avser 2.096 tkr (1.542 tkr) andra ledande befattningshavare än styrelse, VD och vVD.

Ledande befattningshavares ersättningar

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare beslutas av styrelsen.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämmans beslut. Dessutom utgår ersättning för förlorad inkomst, resekostnader och kommittéarbete. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön och övriga förmåner i form av bilförmån och ränteförmån samt avsättning till vinstandelsstiftelse på samma villkor som för övriga medarbetare. Med andra ledande befattningshavare avses Sparbankens ledningsgrupp, exklusive facklig personalrepresentant.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter 2011:1 offentliggörs uppgifter om ersättningar på Sparbankens hemsida: www.sparbankenvm.se.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2017

<i>tkr</i>	Grundlön / styrelsearvode	Sammanträde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Lars-Erik Wige (ordförande)	448	97	0	0	0	0	545
Jan Torwang (vice ordförande)	174	24	0	0	0	0	198
Anne Tjernberg	102	19	0	0	0	0	121
Mats Wahlfeldt	102	29	0	0	0	0	131
Anna Wik	102	24	0	0	0	0	126
Anna Petersson (avgående)	16	0	0	0	0	0	16
Olle Ytterberg (avgående)	16	21	0	0	0	0	37
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2 334	0	62	1 664	81	0	4 141
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 448	0	66	1 212	323	0	5 049
Summa	6 742	214	128	2 876	404	0	10 364

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2016

<i>tkr</i>	Grundlön / styrelsearvode	Sammanträde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Sören Pettersson (avgående ordförande)	16	160	0	0	0	0	176
Ingvar Rörick (avgående vice ordförande)	12	61	0	0	0	0	73
Lars-Erik Wige (ordförande)	75	133	0	0	0	60	268
Jan Torwang (vice ordförande)	75	60	0	0	0	0	135
Anna Petersson	50	20	0	0	0	0	70
Anne Tjernberg	50	65	0	0	0	0	115
Mats Wahlfeldt	50	73	0	0	0	0	123
Anna Wik	50	68	0	0	0	0	118
Olle Ytterberg	50	72	0	0	0	0	122
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2288	0	56	1 606	69	0	4 019
Andra ledande befattningshavare (3 personer)	2779	0	31	1 030	209	0	4 049
Summa	5 495	712	87	2 636	278	60	9 268

Rörlig ersättning

Pensioner

Verkställande direktören och vice verkställande direktören har en premiebaserad pension. Pensionspremien uppgår för VD till 72% av den pensionsgrundande lönen och för vVD 35%. Med pensionsgrundande lön avses grundlön och bilförmån. För andra ledande befattningshavare gäller pension enligt kollektivavtal. Samtliga pensioner är oantastbara, dvs ej villkorade av framtida anställning.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning på egen begäran har verkställande direktören och vice verkställande direktören en uppsägningstid på sex månader. Vid uppsägning från sparbankens sida gäller en uppsägningstid för verkställande direktören och vice verkställande direktören på 12 månader. Dessutom utgår ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. För andra ledande befattningshavare gäller uppsägningstid enligt kollektivavtal.

Lån till ledande befattningshavare

2017

2016

Verkställande direktör och vVD	3 211	3 221
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	10 268	10 871
Summa	13 479	14 092

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 1,3 Mkr (0,8 Mkr) i krediter utan säkerhet. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten.

Medelantalet anställda	2017	2016
Sparbanken		
- varav kvinnor	54	56
- varav män	21	22
Totalt	75	78

Könsfördelning i ledningen	2017	2016
Styrelsen		
- antal kvinnor	4	5
- antal män	4	5
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
- antal kvinnor	2	1
- antal män	3	3

Arvode och kostnadsersättning till revisorer	2017	2016
Deloitte		
Revisionsuppdrag	366	215

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

11 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

<i>tkr</i>	2017	2016
Avgifter till centrala organisationer	-1 584	-1 468
Försäkringskostnader	-1 768	-1 823
Säkerhetskostnader	-2 232	-2 091
Marknadsföringskostnader	-4 349	-3 653
Övriga rörelsekostnader	-498	-364
Summa	-10 431	-9 399

12 KREDITFÖRLUSTER, NETTO

<i>tkr</i>	2017	2016
Specifik nedskrivning för individuellt värderade lånefordringar		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-297	-2 509
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster (-)	133	2 273
Årets nedskrivning för kreditförluster	-2 323	-6 078
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	855	502
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	6 985	6 405
Årets nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	5 353	593
Årets nettokostnad för kreditförluster	5 353	593

13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

<i>tkr</i>	2017	2016
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	103	51
Summa	103	51

14 SKATTER

Redovisat i resultaträkningen		
<i>tkr</i>	2017	2016
Periodens skattekostnad	-17 502	-15 728
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-116	83
Totalt redovisad skattekostnad	-17 618	-15 645

Avstämning av effektiv skatt

<i>tkr</i>	2017	2017	2016	2016
	%		%	
Resultat före skatt		107 510		88 985
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-23 652	22,0%	-19 577
Ej avdragsgilla kostnader	0,5%	-498	0,5%	-307
Ej skattepliktiga intäkter	-5,2%	6 648	-5,2%	4 322
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0%	-116	-0,1%	-83
Redovisad effektiv skatt	17,3%	-17 618	17,3%	-15 645

15 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m

	2017		2016
	Verkligt värde	Redovisat värde (uppl a)	Verkligt värde
			Redovisat värde (uppl a)
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	121 672	121 672	97 656
- svenska kommuner	121 672	121 672	97 656
Summa			
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		1 672	656
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		0	0
Summa		1 672	656

16 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2017	2016
Swedbank		
- svensk valuta	389 045	327 537
- utländsk valuta	17 179	53 247
Övriga	81 774	75 069
Summa	487 998	455 853

17 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2017	2016
Utestående fordringar, brutto		
- svensk valuta	6 648 897	6 095 629
- utländsk valuta	3 027	3 002
Summa	6 651 924	6 098 631
Varav: osäkra	26 061	43 255
individuell nedskrivning (specifikation se nedan)	12 918	17 715
Redovisat värde, netto	6 639 006	6 080 916

	Individuellt värderade osäkra lånefordringar	Summa
Förändring av nedskrivningar, tkr		
Ingående balans 1 januari 2017	17 715	17 715
Årets nedskrivning för kreditförluster	2 336	2 336
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	-6 985	-6 985
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-148	-148
Utgående balans 31 december 2017	12 918	12 918

18 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	2017		2016	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
tkr				
Emitterade av andra låntagare				
- svenska bostadsinstitut	196 130	196 130	112 155	112 155
- icke finansiella företag	337 909	337 909	314 551	314 551
- finansiella företag	139 425	139 425	121 192	121 192
- utländska emittenter	34 163	34 163	94 124	94 124
Summa emitterade av andra låntagare	707 627	707 627	642 022	642 022
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	707 627	707 627	642 022	642 022
varav: Noterade värdepapper på börs		578 393		510 331
Onoterade värdepapper		129 234		131 691
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		16 995		12 368
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		2 753		2 856

19 AKTIER OCH ANDELAR

	2017	2016
tkr		
Kreditinstitut	366 115	385 525
Fondandelar	129 453	121 920
Övriga	74 241	51 629
Summa aktier och andelar	569 809	559 074
varav: Noterade värdepapper på börs	393 350	408 758
Onoterade värdepapper	176 459	150 316

Finansiella tillgångar som kan säljas

Företag	Antal	Marknads värde	Redovisat värde
Aktier			
- Swedbank AB	1 850 000	366 115	366 115
- Indecap Holding AB	178	46 599	46 599
-Övriga	10 473	407	407
Summa	1 860 651	413 121	413 121

Finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde via resultaträkningen

	Marknads värde	Redovisat värde
-övriga	156 688	156 688
Summa	156 688	156 688

20 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	2017	2016
tkr		
Övriga	1 462	1 462
Summa	1 462	1 462
varav: Noterade värdepapper på börs	0	0
Onoterade värdepapper	1 462	1 462

tkr	Intresseföretag	
	2017-12-31	2016-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 462	1 482
Försäljningar	0	-20
Utgående balans 31 december	1 462	1 462

Intresseföretag	2017	Resultat 2016	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde
Sparbankernas Försäkrings AB, 516406-0732 , Stockholm		5 864	48 000	3,22%	1 547	1 462
Summa		5 864	48 000	3,22%	1 547	1 462

21 Aktier och andelar i koncernföretag

<i>tkr</i>	2017	2016
Övriga	700	700
Summa	700	700
varav: Noterade värdepapper på börs	0	0
Onoterade värdepapper	700	700
<i>tkr</i>	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	700	700
Utgående balans 31 december	700	700

Specifikation av innehav av andelar i dotterföretag

Specifikation av innehav av andelar i dotterföretag			2017	2016
	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde	Redovisat värde
Barnova AB, 556850-3402, Arboga	100	100,0%	100	100
Marbonova AB, 556850-3410, Arboga	600	100,0%	600	600
	700		700	700

Ovanstående dotterbolag är vilande bolag utan verksamhet.

22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	Inventarier	Byggn. och mark	Totalt
<i>Anskaffningsvärde</i>			
Ingående balans 1 januari 2016	36 632	47 822	84 454
Förvärv	1 348	754	2 102
Avyttringar	0	0	0
Utgående balans 31 december 2016	37 980	48 576	86 556
Ingående balans 1 januari 2017	37 980	48 576	86 556
Förvärv	1 050	468	1 518
Avyttringar	-261	0	-261
Utgående balans 31 december 2017	38 769	49 044	87 813
<i>Avskrivningar</i>			
Ingående balans 1 januari 2016	-31 544	-20 120	-51 664
Årets avskrivningar	-1 675	-939	-2 614
Avyttringar	0	0	0
Utgående balans 31 december 2016	-33 219	-21 059	-54 278
Ingående balans 1 januari 2017	-33 219	-21 059	-54 278
Årets avskrivningar	-1 677	-934	-2 611
Avyttringar och utrangeringar	261	0	261
Utgående balans 31 december 2017	-34 635	-21 993	-56 628
Redovisade värden			
Per 1 januari 2016	5 088	27 702	32 790
Per 31 december 2016	4 761	27 517	32 278
Per 1 januari 2017	4 761	27 517	32 278
Per 31 december 2017	4 134	27 051	31 185

23 ÖVRIGA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	2017	2016
Fondlikvidfordringar	0	10
Förfallna räntefordringar	3	9
Övriga tillgångar	2 273	1 621
Summa	2 276	1 640

24 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2017	2016
Förutbetalda kostnader	1 601	2 311
Upplupna ränteintäkter	8 363	7 595
Upplupna provisionsintäkter från Swedbank AB	15 112	12 351
Övrigt	899	1 851
Summa	25 975	24 108

25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2017	2016
Swedbank AB		
- svensk valuta	100 000	100 000
- utländsk valuta	2 750	2 928
Övriga	117 705	115 016
Summa	220 455	217 944
Beviljad limit hos Swedbank	0	0

26 INLÅNING FRÅN ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2017	2016
Allmänheten		
- svensk valuta	6 268 487	5 541 119
- utländsk valuta	17 283	53 148
Summa	6 285 770	5 594 267
Inlåningen per kategori av kunder		
Offentlig sektor	574 638	466 278
Företagssektor	1 164 632	946 018
Hushållssektor	4 319 230	3 941 914
Varav: enskilda företagare	624 552	631 938
Övriga	227 270	240 057
Summa	6 285 770	5 594 267

27 Emitterade värdepapper mm

<i>tkr</i>	2017	2016
Emitterade skuldebrev	725 000	725 000
Summa	725 000	725 000

28 ÖVRIGA SKULDER

<i>tkr</i>	2017	2016
Preliminärskatt räntor	1 057	1 145
Anställdas källskattemedel	976	965
Övriga skulder	14 944	9 978
Summa	16 977	12 088

29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2017	2016
Upplupna räntekostnader	2 915	2 984
Övriga upplupna kostnader	13 894	13 979
Förutbetalda intäkter	879	715
Summa	17 688	17 678

30 OBESKATTADE RESERVER

<i>tkr</i>	2017	2016
Ackumulerade avskrivningar utöver plan:		
Inventarier		
Ingående balans 1 januari	1 298	1 310
Årets avskrivningar utöver plan	-80	-12
Utgående balans 31 december	1 218	1 298
Fastigheter		
Ingående balans 1 januari	2 111	2 150
Årets avskrivningar utöver plan	-23	-39
Utgående balans 31 december	2 088	2 111
Summa obeskattade reserver	3 306	3 409

31 Eget kapital

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	89 892	
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:		
Anslag till allmännyttiga eller där	6 000	
Överföring till reservfonden, tkr	83 892	

32 Ställda säkerheter

<i>tkr</i>	2017	2016
Övriga ställda panter och säkerheter		
Säkerhetskrav derivat	2 600	0
Summa ställda säkerheter	2 600	0

33 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

<i>tkr (nom belopp)</i>	2017	2016
Garantier		
- Garantiförbindelser - krediter	54 090	52 229
- Garantiförbindelser - övriga	46 408	28 084
Summa	100 498	80 313

34 ÅTAGANDEN

<i>tkr (nom belopp)</i>	2017	2016
- Kreditlöften	511 020	492 546
- Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	493 252	439 741
Summa	1 004 272	932 287

35 NÄRSTÅENDE

Närståenderelationer
Sparbanken har närståenderelation med koncernbolag, intressebolag samt andra närstående bolag.

Koncernbolag
Bolagen har inga transaktioner. Bolagens tillgångar består av inlåning hos Sparbanken.

Intressebolag	Inköp av tjänster
	2017 2016
Sparbankernas Försäkrings AB	353319

Andra närstående	Fordran
	2017 2016
Bolag närstående styrelseledamöter	186830

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning
Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

36 TILLGÅNGAR OCH SKULDER, KLASSIFICERING

2017								Summa	Summa
	Innehav för handelsändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Derivat som är säkringsinstrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne- och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga tillgångar Övriga skulder	redovisat värde	Verkligt värde
Kassa	0	0	0	0	3 958	0	0	3 958	3 958
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	0	121 672	0	0	0	0	0	121 672	121 672
Utlåning till kreditinstitut	0	0	0	0	487 998	0	0	487 998	487 998
Utlåning till allmänheten	0	0	0	0	6 639 006	0	0	6 639 006	6 643 859
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	1 100	0	0	1 100	1 100
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	707 627	0	0	0	0	0	707 627	707 627
Aktier och andelar	0	156 688	0	0	0	413 121	2 162	571 971	571 971
Derivat	721	0	239	0	0	0	0	960	960
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	0	0	0	0	25 975	25 975	25 975
Övriga tillgångsposter	0	0	0	0	0	0	138 405	138 405	138 405
Summa	721	985 987	239	0	7 132 062	413 121	166 542	8 698 672	8 703 525
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	220 455	220 455	220 455
Inlåning från allmänheten	0	0	0	0	0	0	6 285 770	6 285 770	6 285 968
Emitterade värdepapper m m	0	0	0	0	0	0	725 000	725 000	725 000
Derivat	5 388	0	0	0	0	0	0	5 388	5 388
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	16 977	16 977	16 977
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	0	0	0	0	17 688	17 688	17 688
Summa	5 388	0	0	0	0	0	7 265 890	7 271 278	7 271 476

2016								Summa	Summa
	Innehav för handelsändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Derivat som är säkringsinstrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne- och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga tillgångar Övriga skulder	redovisat värde	Verkligt värde
Kassa	0	0	0	0	6 257	0	0	6 257	6 257
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	0	97 656	0	0	0	0	0	97 656	97 656
Utlåning till kreditinstitut	0	0	0	0	455 853	0	0	455 853	455 853
Utlåning till allmänheten	0	0	0	0	6 080 916	0	0	6 080 916	6 084 990
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	1 679	0	0	1 679	1 679
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	642 022	0	0	0	0	0	642 022	642 022
Aktier och andelar	0	145 152	0	0	0	413 922	2 162	561 236	561 236
Derivat	225	0	294	0	0	0	0	519	519
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	0	0	0	0	24 108	24 108	24 108
Övriga tillgångsposter	0	0	0	0	0	0	90 777	90 777	90 777
Summa	225	884 830	294	0	6 544 705	413 922	117 047	7 961 023	7 965 097
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	217 944	217 944	217 944
Inlåning från allmänheten	0	0	0	0	0	0	5 594 267	5 594 267	5 594 537
Derivat	10 023	0	0	0	0	0	0	10 023	10 023
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	12 088	12 088	12 088
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	0	0	0	0	17 678	17 678	17 678
Summa	10 023	0	0	0	0	0	6 566 977	6 577 000	6 577 270

Upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

2017

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	121 672	0	0	121 672
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	578 393	129 234	0	707 627
Aktier och andelar	393 350	129 453	47 006	569 809
Derivat	0	960	0	960
Summa	1 093 415	259 647	47 006	1 400 068
Skulder				
Derivat	0	5 388	0	5 388
Summa	0	5 388	0	5 388

2016

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	97 656	0	0	97 656
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	500 407	141 615	0	642 022
Aktier och andelar	408 757	127 845	22 472	559 074
Derivat	0	519	0	519
Summa	1 006 820	269 979	22 472	1 299 271
Skulder				
Derivat	0	10 023	0	10 023
Summa	0	10 023	0	10 023

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Inga överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under 2017.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

tkr	Aktier och andelar	Totalt
Öppningsbalans 2016-01-01	27 385	27 385
- redovisat i årets resultat	-4 913	-4 913
Utgående balans 2016-12-31	22 472	22 472
Öppningsbalans 2017-01-01	22 472	22 472
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i årets resultat	-22 075	-22 075
Anskaffningsvärde förvärv	10	10
Överföring till nivå 3	46 599	46 599
Utgående balans 2017-12-31	47 006	47 006

Handelsvolymerna för vissa aktier har varit för tunn för att en aktiv marknad kan anses föreligga, vilket föranlett att dessa överförts till nivå 3.

Även om Sparbanken anser att de uppskattningar som gjorts för att fastställa verkligt värde är rimliga, kan en annan tillämpad metod och andra antaganden leda till ett annat verkligt värde. Effekten av en värdeförändring med -10% skulle påverka Sparbankens resultat med -4.701 tkr.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om. Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Aktier och andelar i denna kategori omfattas av aktier och värdepappersfonder. Värdepappersfonderna värderas utifrån erhållit verkligt värde från respektive förvaltare. Fonderna omsätts månadsvis och det verkliga värde som redovisats avser inlösenpriser per 2017-12-31. Redovisat värde är Sparbankens bästa bedömning av nuvärdet av framtida kassaflöden av ingående tillgångar.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av bankledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Aktieinnehavet i Indecap Holding AB värderas till verkligt värde utifrån en utomstående värdering av bolaget i samband med en ägarspridning.

Verkligt värde på lånefordringar har beräknats med en diskontering av förväntade framtida kassaflöden där diskonteringsräntan har satts till den aktuella utlåningsränta som tillämpas.

För kundfordringar och leverantörsskulder anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

37 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Viktiga bedömningar vid tillämpning av Sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder för "handel" förutsätter att dessa motsvarar beskrivningen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel under redovisningsprinciper.

Finansiella tillgångar och skulder som Sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Klassificering av finansiella tillgångar som investering som hålles till förfall förutsätter att Sparbanken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha tillgångarna till förfall i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Säkringskvalifikationer

Avgörande för att finansiella instrument ska kvalificera som säkringsrelation är att Sparbanken förväntar sig säkringen ska vara högst effektiv över säkringsinstrumentets löptid.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Nedskrivning för kreditförluster sker normalt utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet. Varje osäker fordran bedöms på dess meriter och strategin med avseende på uppskattade kassaflöden som bedöms återvinningsbara.

Fastställande av verkligt värde

Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

38 KAPITALTÄCKNING

Kapitaltäckning

Fastställande av Sparbanken Västra Mälardalens (578500-7120) lagstadgade kapitalkrav regleras från och med 2014 i Förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersbolag (CRR). Kompletterande regler har införts i svensk lag genom föreskrifterna FFFS 2008:25 samt FFFS 2014:12. Upplysningar avseende periodisk information lämnas i enlighet med tillsynsförordningen, Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar och Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013.

För Sparbankens vidkommande bidrar reglerna till att stärka Sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda Sparbankens kunder. Reglerna innebär att Sparbankens kapitalbas (eget kapital och eventuellt upptagna förlagslån etc.) med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens kapitalutvärderingspolicy.

Sparbanken har en fastställd plan för storleken på kapitalbasen på några års sikt (kapitalplan) som baseras på

- Sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalplanen är en integrerad del av arbetet med Sparbankens årliga verksamhetsplan. Planen följs upp vid behov och en översyn görs halvårsvis för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar Sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Information om Sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap 4 § i Finansinspektionens föreskrifter om allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar som krävs enligt dessa föreskrifter lämnas på företagets hemsida www.sparbankenvm.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m enligt gällande regelverk.

<i>tkr</i>	2017	2016
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	1 113 357	1 045 016
Fond för verkligt värde	220 839	262 258
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition	83 892	68 340
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 418 088	1 375 614
<i>Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Värdejustering på grund av kraven på försiktig värdering	-1 174	-1 022
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiellasektorn	-225 768	-277 426
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-226 942	-278 448
Kärnprimärkapital	1 191 146	1 097 166
Primärkapitaltillskott	-	-
Summa Primärkapital	1 191 146	1 097 166
Supplementärt kapital	-	-
Kapitalbas	1 191 146	1 097 166

Kapitalrelationer, buffertar m m	2017	2016
Summa riskvägt exponeringsbelopp	5 146 537	4 679 322
Kärnprimärkapitalrelation	23,14%	25,46%
Primärkapitalrelation	23,14%	25,46%
Total kapitalrelation	23,14%	25,46%
Krav på kapitalbasens storlek		
Kärnprimärkapitalrelation	4,50%	4,50%
Primärkapitalrelation	6,00%	6,00%
Total kapitalrelation	8,00%	8,00%
Kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
Kontracyklisk kapitalbuffert	2,00%	1,50%
Summa kapitalbaskrav	12,50%	12,00%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	15,14%	15,45%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka Sparbanken har en investering - belopp under tröskelvärdet	141 809	137 561

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

<i>tkr</i>	2017		2016	
	Kapitalkrav	Riskvägt	Kapitalkrav	Riskvägt
	exponeringsbelopp	exponeringsbelopp	exponeringsbelopp	exponeringsbelopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden¹				
1. Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker				
2. Exponeringar och myndigheter				
3. Exponeringar mot enheter inom den offentliga sektorn				
4. Exponeringar mot institut	11 406	142 576	9 914	123 921
Varav motpartsrisk				
5. Exponeringar mot företag	145 665	1 820 818	121 885	1 523 563
6. Exponering mot hushåll	96 694	1 208 669	99 015	1 237 693
7. Säkrade genom panträtt i fast egendom	95 256	1 190 705	86 296	1 078 698
8. Fallerade exponeringar	1 637	20 459	3 675	45 932
9. Exponeringar i form av säkerställda obligationer	1 579	19 733	904	11 299
10. Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating				
11. Exponering i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	5 402	67 519	9 744	121 798
12. Aktieexponeringar	22 909	286 362	12 938	161 731
13. Övriga poster	2 860	35 755	2 775	34 689
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	383 408	4 792 596	347 146	4 339 324
<i>tkr</i>	2017		2016	
Operativa risker				
Basmetoden ²	27 811	347 642	27 018	337 723
Summa operativa risker	27 811	347 642	27 018	337 723
<i>tkr</i>	2017		2016	
Marknadsrisk enligt schablonmetoden				
Valutarisk	0	0	50	625
Summa marknadsrisk	0	0	50	625
Kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	504	6 300	132	1 650
Summa kreditvärdighetsjusteringsrisk	504	6 300	132	1 650
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	411 723	5 146 538	374 346	4 679 322

Sparbanken uppfyller miniminivån för kapitalbasen vilket motsvarar en kapitalbas som minst uppgår till det totala minimikapitalkravet. Minimikapitalkravet för Sparbanken uppgår till 411.723 tkr och Sparbankens kapitalbas till 1 191.146 tkr. Således täcker Sparbankens kapital med bred marginal de risker som är förknippade med Sparbankens verksamhet.

Sparbankens målsättning är att räntabiliteten på eget kapital och därmed ökningen av kapitalbasen skall motsvara ökningen av riskvägt exponeringsbelopp. På så sätt säkerställs nivån på kapitaltäckningsgraden.

Kapitalplanering

Sparbanken har i enlighet med Baselreglerna en intern kapitalbedömningsprocess som syftar till en sund riskhantering. Den interna kapitalbedömningen är en kvalificerad process inkluderande styrelse och ledande befattningshavares överblick, uppföljning, rapportering och interna kontroll, vilken är nödvändig för att kunna identifiera, reducera och mäta risker, samt säkerställa att nödvändiga reserveringar är gjorda för att hålla Sparbankens kapital intakt i förhållande till bankens riskprofil. Sparbankens styrelse genomför interna kapitalutvärderingar två gånger per år.

¹ Schablonmässig fördelning av tillgångar och åtaganden baserat på motpart och säkerhet

² Genomsnittet av de tre senaste årens rörelseintäkter multiplicerat med 15%

39 EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2020-06-30. Avtalet omfattar bl a förmedling av hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek och förmedling av fond- och försäkringssparande till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring.

Sparbanken Västra Mälardalen har per 2017-12-31 förmedlat hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek till en total volym på 2 086 mkr. För detta har Sparbanken erhållit en provisionsersättning för 2017 på 13 544 tkr, som redovisas under utlåningsprovisioner. Om kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisioner. Till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring har Sparbanken förmedlat fondsparande på 4 123 mkr och försäkringssparande på 1 953 mkr. För detta har Sparbanken erhållit 18 368 tkr respektive 8 161 tkr i provision. Fondprovisionen redovisas under värdepappersprovisioner och försäkringsprovisionen som övriga provisionsintäkter. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för Sparbank. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av Sparbanken som skapats av årsredovisningen.

Köping 2018-02-19

Lars-Erik Wige
Ordförande

Jan Torwang
Vice ordförande

Anne Tjernberg

Mats Wahlfeldt

Anna Wik

Mikael Bohman
Verkställande direktör

Anneli Carlsson
Personalrepresentant

Susanne Sirby
Personalrepresentant

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 februari 2018. Sparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 16 mars 2018.

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till sparbanksstämman i Sparbanken Västra Mälardalen AB, org.nr 578500-7120

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sparbanken Västra Mälardalen för räkenskapsåret 2017-01-01-2017-12-31. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 7-51 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av bolagets finansiella ställning per den 2017-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sparbanken Västra Mälardalen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Uppskattningar och bedömningar kopplat till kreditreserveringar

Redovisning och värdering av lånefordringar är ett område som till stor del påverkar Sparbanken Västra Mälardalens finansiella resultat och ställning och i hög grad baseras på uppskattningar och bedömningar från bankens ledning. Bedömningar inom kreditreserveringsprocessen omfattar både när i tiden och vilka belopp som reserveringsbehov föreligger. Exempel på olika antaganden och bedömningar inkluderar motpartens finansiella situation, förväntat framtida kassaflöde, observerbara marknadspriser samt förväntat nettoförsäljningsvärde. Olika värderingsmodeller och antaganden kan resultera i väsentliga skillnader i bedömning av kreditreserveringsbehov. Vidare är de tillhörande upplysningskraven komplexa och beroende av data av hög kvalitet.

Per den 31 december 2017 uppgår Sparbanken Västra Mälardalens utlåning till 6 639 miljoner kronor. Givet utlåningens väsentliga andel av de totala tillgångarna samt den påverkan som den inneboende osäkerheten och subjektiviteten involverad i bedömningen av kreditreserveringsbehov ger, anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Se avsnitt om väsentliga redovisningsmässiga uppskattningar och bedömningar i not 2 i årsredovisningen som ligger till grund för redovisad finansiell ställning och andra relaterade upplysningar om kreditrisken som presenteras i not 3.

Våra revisionsinsatgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- Vi har utvärderat att nyckelkontroller inom kreditreserveringsprocessen är ändamålsenligt utformade och effektivt fungerande; innefattande godkännande, registrering och övervakning av lån och fordringar, samt antaganden som används vid bedömning och beräkning av kreditreserveringsbehov.
- För reserveringar av kreditförluster som beräknas individuellt har vi granskat ett urval av enskilda reserveringar i detalj och utvärderat företagsledningens bedömning av återvinningsvärdet. Vi har granskat de antaganden som legat till grund för kreditreserveringsbehovet, vilket har inkluderat prognoser för framtida kassaflöden, värdering av underliggande säkerheter samt uppskattningar av återvinning vid fallissemang. Vi har tillämpat professionella bedömningar vid urvalet av kreditengegemang för vår detaljerade granskning, där det lades en stor vikt vid exponering mot sektorer som utgör en ökad osäkerhet för återbetalning i rådande marknadsförhållanden. För att kunna bilda oss en uppfattning om att reserveringsbehov identifieras vid rätt tidpunkt har vi även granskat ett urval av lån som inte har identifierats för reserveringsbehov av företagsledningen.
- Vi har även granskat fullständigheten och tillförlitligheten i upplysningarna hänförliga till kreditförlustreserveringar för att bedöma efterlevnaden av upplysningskrav enligt IFRS.

Ändamålsenlig IT-miljö för bankens finansiella rapportering

Sparbanken Västra Mälardalen är beroende av sina IT-system för att (1) betjäna kunder, (2) stödja affärsprocesser, (3) försäkra fullständig och korrekt behandling av finansiella transaktioner samt (4) stödja det övergripande regelverket för intern kontroll. Flertalet av Sparbanken Västra Mälardalens interna kontroller för finansiell rapportering är beroende av automatiserade applikationskontroller och fullständighet och integritet av rapporter som genereras av IT-systemen. Merparten av de finansiella system som är kritiska för bankens finansiella rapportering levereras av Swedbank enligt gällande outsourcingavtal.

För att utvärdera och bedöma de levererade tjänsternas kvalitet och ställa tillräckliga krav på outsourcingleverantören erhåller Sparbanken Västra Mälardalen varje år ett tredjepartsintyg där kategorisering sker av IT-risker och kontrollområden relaterade till finansiell rapportering enligt följande sektioner:

- Modifieringar i IT-miljön
- Drift och övervakning av IT-miljön
- Informationssäkerhet

Vår revisionsansats inkluderade, men var inte begränsad till att utifrån intyget:

- Utvärdera kontroller för principer och processer för förändringar i IT-miljön.
- Utvärdera kontroller för övervakning av systemförändringar
- Utvärdera kontroller för ansvarsfördelning av arbetsuppgifter.
- Utvärdera kontroller för schemalagda arbeten och larmkonfigurationer av IT-system
- Utvärdera kontroller för övervakning av automatiska arbeten av IT-system
- Identifiera och få tillgång till ledningens process, vilket omfattar utgivande, förändring samt borttagande av behörighet.

- Processer och verktyg för att försäkra tillgänglighet till information baserat på användarbehov och verksamhetskrav, inklusive back-up av information samt återläsningsrutiner.
- Säkerhetsövervakning och systemhärdning för att skydda systemen och data från obehörig användning, inklusive loggning av säkerhetshändelser och rutiner för att identifiera kända svagheter.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 4-6 och 52-62. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sparbanken Västra Mälardalen för räkenskapsåret 2017-01-01-2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Sparbanken Västra Mälardalen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust. Vid förslag till disposition av sparbankens vinst eller förlust innefattar detta bland annat en bedömning om dispositionen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Jan Palmqvist, utsågs till Sparbanken Västra Mälardalen (publ):s revisor av bolagsstämman 2017-03-20 och har varit bankens revisor sedan 2014-04-11. Deloitte har varit sparbankens revisor sedan 2010-06-07.

Stockholm 19 februari 2018

Jan Palmqvist

Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Detta är en sparbank

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för en sparbanks verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För en sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankernas karaktär av publika företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av Sparbanken rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har Sparbanken 48 huvudmän. Av dessa väljs 7 av Arboga kommun, 4 av Kungsörs kommun, 13 av Köpings kommun medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman som är Sparbankens högsta beslutande organ. Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i Sparbanken och om mandattider för dessa återfinns på nästkommande sidor.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för Sparbanken med ledning av förslag som Sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av Birgitta Andersson som sammankallande samt ledamöterna Liisa Pettersson, Annika Duan, Mikael Jøgevall och Kent Gattinger. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på styrelsen att välja styrelseordförande om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Likaså utser styrelsen verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i Sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämma, består av 6 ledamöter. Därutöver ingår 2 personalrepresentanter. Av styrelsens ledamöter är 4 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i Sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns på nästkommande sida. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa Sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos. Dessutom fastställer och kontrollerar styrelsen Sparbankens kapitalbehov, riskaptit, risktolerans och riskstrategi, samt följer den ekonomiska utvecklingen, fastställer års-/delårsbokslut, policies och instruktioner för verksamheten och behandlar kreditengagemang. Under 2017 har styrelsen sammanträtt vid 11 ordinarie tillfällen med närvaro enligt nedan

Namn

Wige, Lars-Erik Närvarande 11 av 11 sammanträden
Wahlfeldt, Mats Närvarande 11 av 11 sammanträden
Bohman, Mikael Närvarande 11 av 11 sammanträden
Tjernberg, Anne Närvarande 8 av 11 sammanträden
Wik, Anna Närvarande 10 av 11 sammanträden
Petersson, Anna Närvarande 0 av 3 sammanträden (avgående)
Torwang, Jan Närvarande 11 av 11 sammanträden
Ytterberg, Olle Närvarande 3 av 3 sammanträden (avgående)

Personalrepresentanter

Carlsson, Anneli Närvarande 11 av 11 sammanträden
Sirby, Susanne Närvarande 10 av 11 sammanträden

Styrelsen har även genomfört ett styrelseseminarium kring strategifrågor, riskhantering och kapitalbehov. Vid styrelsesammanträdena har bl a behandlats års- och delårsbokslut, riskanalys, prognos för kommande år, policies och instruktioner inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc. Sparbankens personalchef har varit sekreterare i styrelsen. Styrelsen har även diskuterat olika framtida strategier.

Revisionsutskott och internrevision

Revisionsutskottet är ett beredande organ och ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information om förslag på åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande, Sparbankens finanschef och ansvarig för riskkontrollfunktionen.

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar Sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar Sparbankens organisation och arbetsprocesser.

HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.

Förteckning över Sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisorer, framgår av nedanstående uppställning.

SPARBANKENS STYRELSE

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Wahlfeldt, Mats	affärsområdeschef	Linköping	1998	2019
Wige, Lars-Erik	senior advisor	Arboga	2016	2019
Torwang, Jan	skogsförvaltare	Kungsör	2006	2018
Bohman, Mikael	VD	Arboga	2005	2020
Tjernberg, Anne	enhetschef	Köping	2005	2020
Wik, Anna	konsultchef	Kungsör	2005	2020
Personalrepresentanter				
Carlsson, Anneli	banktjänsteman	Köping	2005	2018
Sirby, Susanne	banktjänsteman	Arboga	2002	2018

REVISORER

Valda av huvudmännen

Ordinarie

Deloitte AB

Huvudansvarig revisor

Palmqvist, Jan	auktoriserad revisor	Stockholm	2014	2020
----------------	----------------------	-----------	------	------

Internrevision

KPMG AB

HUVUDMÄN

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Arboga kommun				
Arnoldsson, Stefan	tekniker	Arboga	2002	2020
Lindman, Jonna	planerare	Arboga	2008	2020
Pettersson, Liisa*	pensionär	Arboga	2000	2020
Rosén, Andreas	civilingenjör	Arboga	2004	2020
Röhfors, Anders	kommunalråd	Arboga	2017	2020
Samuelsson, Marianne	förvaltningsassistent	Arboga	2004	2020
Silversten, Andreas	besiktningstekniker	Arboga	2015	2020
Valda av Kungörs kommun				
Andersson, Lars	lantbrukare	Köping	2013	2020
Granudd, Ewa	apotekschef	Kungsör	2014	2020
Strengbom, Per	kommunalråd	Kungsör	2008	2020
Söder-Jonsson, Linda	handläggare	Kungsör	2017	2020

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Köpings kommun				
Adolphson, Jenny	butiksmedarbetare	Köping	2016	2020
Andersson, Fredrik	lantbrukare/åkeriägare	Kolsva	2016	2020
Carlesson, Per	ekonom	Köping	2016	2020
Duan, Annika*	projektledare	Kolsva	1988	2020
Gunnarsson, Mikael	projektledare	Köping	2009	2020
Göransson, Åsa	familjeterapeut	Kolsva	2017	2020
Ingström, Karl	teknikchef	Köping	2016	2020
Landqvist, Mats	försäljare	Köping	2010	2020
Lindström, Börje	egen företagare	Köping	2016	2020
Salomonsson, Elizabeth	kommunalråd	Köping	1979	2020
Sjölund, Hans-Olov	fritidspedagog	Köping	2017	2020
Taki, Fatma	samordnare	Köping	2016	2020
Öberg, Pia	manager logistics	Köping	2015	2020
Valda av huvudmännen				
Axelsson, Mathias	VD	Köping	2012	2018
Bode, Agneta	pensionär	Arboga	2006	2018
Karlsson, Katarina	lärare	Köping	2014	2018
Karlsson, Marie	VD	Arboga	2002	2018
Larsson, Staffan	advokat	Arboga	2010	2018
Sonnerfelt, Anne	rektor	Arboga	1998	2018
Andersson, Birgitta*	oppositionsråd	Köping	1998	2019
Elgh, Jan-Åke	lantbrukare	Köping	1999	2019
Eriksson, Börje	montör	Kolsva	2006	2019
Frejdig, Louise	polis	Köping	2007	2019
Gattinger, Kent*	redovisningskonsult	Valskog, Kungsör	1999	2019
Lövgren, Karl-Emil	gymnasielärare	Kolsva	2010	2019
Jørgensen, Lena	lantbrukare/studerande	Kolsva	2017	2020
Axelsson, Erik	fabrikör	Arboga	2013	2020
Bastås, Carin	marknadsansvarig	Arboga	2016	2020
Einan, Pernilla	enhetschef	Köping	2014	2020
Elg, Patrik	fastighetsmäklare	Kungsör	2016	2020
Lundin, Ann-Marie	pensionär	Köping	1988	2020
Hamrelius, Pär	fastighetsägare	Arboga	2007	2021
Jogevall, Mikael*	lantbrukare	Munktorp, Köping	2010	2021
Ignell, Åsa	hr-specialist	Arboga	2009	2021
Kronkvist, Eva	förvaltningschef	Kungsör	2010	2021
Olsson, Tomas	lantbrukare	Kungsör	2017	2021
Ryberg-Eriksson, Lena	egen företagare	Köping	2012	2021

* Ordinarie ledamot i valberedningen

Kontorsförteckning

Köping (huvudkontor)

Stora Gatan 13, Glasgatan 4, Köping
Tel: 0771-55 00 55

Arboga

Nygatan 40, Arboga
Tel: 0771-55 00 55

Telefonbanken

Tel: 0771-55 00 55
Självbetjäning öppet dygnet runt
Personlig service öppet vardagar 08:00-20:00

Kolsva

Bruksgatan-Hammarvägen, Kolsva
Tel: 0771-55 00 55

Kungsör

Drottninggatan 11, Kungsör
Tel: 0771-55 00 55

Hemsida

www.sparbankenvm.se

E-post

kundcenter@sparbankenvm.se